Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσία καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐτησία	δρ. 8.—	Ἐτησία . .	φρ. χρ. 10.—
Ἑξάμηνος . . .	» 4,50	Ἑξάμηνος . »	» 5,50
Τρίμηνος . . .	» 2,50	Τρίμηνος . »	» 3,—

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διὰ τῶν Πρακτόρων Ἐσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ. λ.15.

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου τιμῶνται ἕκαστον λεπ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 24ος — *Ἐν Ἀθήναις, 10 Ἰουνίου 1917* — *Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 28*

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'. (Συνέχεια)

Εὑρίσκετο δὲ ἀκριβῶς ἐς ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ ἀπέραντου τοίχου, ποῦ ἐπεριλαμβάνετο ἀνάμεσα στὴν προεξοχὴ ποῦ ἐσχημάτιζε γωνία στὸ στόμιο τῆς Εὐχαριστίας, καὶ σὲ μιὰ κάθετη γραμμὴ χαραγμένη ἐπάνω ἀπὸ τὸν σωρὸ τῶν βράχων ποῦ ἀποτελοῦσαν τα Καμίνια.

Οἱ κακοὶ λοιπὸν ἄνεμοι, δηλαδὴ οἱ βορειοανατολικοί, δὲν τὴν ἔπιαναν παρὰ λοξά, γιατὶ τὴν ἐπροφύλαττε ἡ προεξοχὴ τῆς γωνίας. Ἄλλως τε ὁ μηχανικός, ὥς νὰ γίνουν τὰ τζάμια τῶν παραθύρων, ἐσκόπευε νὰ τὰ ξηλείσῃ μὲ γερὰ παραθυρόφυλλα, ποῦ δὲν θάφιναν νὰ μπαίνῃ οὔτε ἀέρας, οὔτε βροχή.

Ἡ πρώτη τους δουλειὰ ἦταν νὰ νοίξουν αὐτὰ τὰ παράθυρα. Ἀλλὰ μὲ τὴ δίκελλα μόνο στὴ σκληρὴ ἐκείνη πέτρα, θὰ ἐκοπίαζαν καὶ θάργοῦσαν πολύ. Εὐτυχῶς, ὁ Κύρος Σμίθ εἶχε ἀκόμη ἀρκετὴ νιτρογλυκερίνη καὶ τὴν μεταχειρίσθηκε μὲ ὅλη του τὴν ἐπιτηδειότητα. Ἡ ἐνέργειά της εἶχε ἐντοπισθῆ, ὥστε νὰ νὰ τιναχθῆ ὁ γρανίτης μόνο στὰ μέρη ποῦ ἤθελαν. Ἔπειτα ἡ δίκελλα καὶ τὸ σφυρὶ ἀποτελείωσαν τὸ σχῆμα κ' ἐκανόνισαν τὴς ἀκανόνιστες ἐκεῖνες τρύπες ποῦ εἶχαν ἀνοίξῃ ἡ μικρὲς τοπικὲς ἐκρήξεις, δηλαδὴ τὰ πέντε παράθυρα, τοὺς διάφορους φεγγίτες καὶ τὴν πόρτα. Ἔτσι, σὲ λίγες ἡμέρες, τὸ Γρανίτινο Παλάτι ἐφωτίζετο ἄπλετα ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ ἐκεῖνο φῶς, ποῦ εἰσχωροῦσε ὡς τοὺς πιὸ σκοτεινοὺς του μυχούς.

Κατὰ τὸ σχέδιο τοῦ Κύρου Σμίθ, ἡ κατοικία θὰ ἐχωρίζετο σὲ πέντε διαμερίσματα: δεξιά, ἡ εἴσοδος μὲ τὴν πόρτα, ὅπου θὰ κατέληγε ἡ ἐξωτερικὴ σκάλα. Ἔπειτα, μιὰ κουζίνα, μιὰ τραπεζαρία, μιὰ κρεβατοκάμαρα καὶ τέλος ἕνα σαλονάκι «γιὰ τοὺς φίλους», ὅπως ἔλεγε ὁ Πέγκροφ, δίπλα στὴ μεγάλη σάλα.

Τὰ δωμάτια αὐτά, ἀπὸ τριάντα ὡς σαράντα πόδια τὸ καθένα, δὲν θὰ ἔπιαναν ὅλο τὸ βάθος τῆς σπηλιᾶς. Θὰ εἶχαν ἀνάμεσό τους ἕνα εὐρύχωρο διάδρομο, θὰ ἔμενε ἀκόμη κι' ἀρκετὸς τόπος γιὰ μιὰ ἀποθήκη, ὅπου θὰ ἐφύλαγαν τὰ ἐργαλεῖα καὶ τὰ τρόφιμα. Κ' ἐκτὸς ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀποθήκη, οἱ ἄποικοι θὰ μεταχειρίζοντο καὶ τὴν πρώτη μικρὴ σπηλιά, ἀπάνω ἀπ' τὴ μεγάλη, ποῦ θὰ ἦταν τροποντινὰ ἡ σοφίτα τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ.

Δὲν ἔμενε τώρα παρὰ νὰ ἐκτελεσθῆ τὸ ἀρχιτεκτονικὸ αὐτὸ σχέδιο. Κι' οἱ ἄποικοι ἄρχισαν νὰ κάνουν τοῦβλα καὶ νὰ τὰ κουβαλοῦν στὴ νέα κατοικία. Ἡ δυσκολία ἦταν, ὅτι δὲν μποροῦσαν ἀκόμη νὰ μπαινοβγαίνουν παρ' ἀπὸ τὸν ὀχετό, νὰνεβαίνουν δηλαδὴ πρῶτα στὴν Τερψιθέα, νὰ κατεβαίνουν διακόσια πόδια στὰ σκοτεινὰ καὶ νὰ γυρίζουν ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο. Πολὺς κόπος καὶ χρονοτριβή. Γι' αὐτὸ ὁ μηχανικὸς ἀποφάσισε νὰ κατασκευάσουν πρῶτα τὴ σχοινένια ἀνεμόσκαλα.

Ἐδιάλεξαν τὰ καταλληλότερα χόρτα, τὴς δυνατώτερες ἶνες, κ' ἔπλεξαν ἕνα χοντρὸ καὶ στερεώτατο σχοινί. Τὰ σκαλοπάτια τὰ ἔκαμαν ἀπὸ κλώνους κόκκινου κέδρου, ἐλαφροὺς καὶ πολὺ γερούς. Ἔτσι, μὲ μεγάλη εὐκολία, ἀνέβαζαν στὴ σπηλιὰ τὰ τοῦβλα, τὸν ἀσβέστη καὶ τἄλλα ὑλικὰ τῆς οἰκοδομῆς. Καὶ σὲ λίγο καιρό, ἡ κατοικία ἦταν χωρισμένη μὲ τοίχους κατὰ τὸ σχέδιο.

Ἐργάσθηκαν μὲ ζῆλο, μὲ δρασταριότητα, ἀκόμη καὶ μ' εὐθυμία. Ὁ Πέγκροφ ἔλεγε πάντα τὸ ἀστεῖό του καὶ τοὺς ἔκανε νὰ γελοῦν. Ὁ ἴδιος ὁ

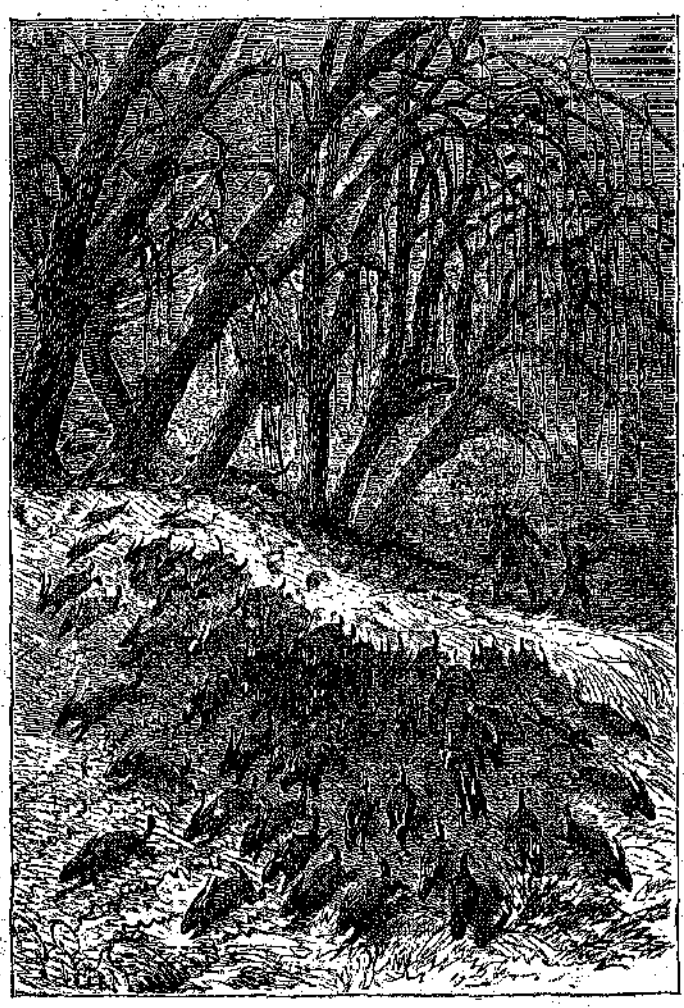

«Ἑκατοντάδες μικρὰ ζῶα, ὅμοια μὲ κουνέλια...» (Σελ. 222, στ. γ'.)

μηχανικός, γιὰ νὰ δίνῃ τὸ παράδειγμα, ἐχειρίζετο τὸ σφυρὶ καὶ τὸ μυστρί. Κι' ὁ ναύτης, ποῦ τὸν ἔβλεπε νὰ τὰ κάνῃ ὅλα, τὸν ἐθαύμαζε ἀκόμη περισσότερο καὶ τοῦ εἶχε τὴν πιὸ τυφλὴ ἐμπιστοσύνη. Γιὰ κάθε θαῦμα τὸν ἐνόμιζε ἱκανό. Καὶ τὸ εὐκολώτερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου τοῦ ἐφαίνετο, νὰ λυθοῦν ἀπὸ τὸν Κύρο Σμὶθ τὰ προβλήματα τῆς ἐνδυμασίας, τοῦ φωτισμοῦ, τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς, ὅλα βέβαια σπουδαῖα γιὰ τοὺς ἀποίκους, ποῦ σὲ λίγον καιρὸ δὲν θὰ εἶχαν οὔτε ροῦχο, οὔτε παπούτσι, κι' οὔτε θὰ μποροῦσαν νὰ ζήσουν ἀνθρωπινὰ ἂν δὲν ἡμέρωναν τὴν ἄγρια χλωρίδα τοῦ νησιοῦ, γιὰ νὰ τοὺς δίνῃ χορταρικὰ τῆς προκοπῆς, ὄσπρια, στάρι, ψωμί...

Ὁ Πέγκροφ ὠνειροπολοῦσε διώρυγες, γιὰ τὴ μεταφορὰ τῶν προϊόντων τοῦ ἐδάφους ἀπὸ τῆς ὄχθες τῶν ποταμῶν, λατομεῖα, μεταλλεῖα, μηχανὲς ἱκανὲς νὰ κατασκευάζουν τὸ κάθε τί, σιδηροδρόμους, ναί, ἀκόμη καὶ σιδηροδρόμους. Ὁ μηχανικὸς τὸν ἄφινε νὰ λέῃ. Χαμογελοῦσε μάλιστα, κάποτε, χωρὶς νὰ δείχνῃ τὴς ἀνησυχίες ποῦ εἶχε γιὰ τὸ μέλλον. Ἀλήθεια, στὸ ἀπόμερο ἐκεῖνο νησί, ὑπῆρχε φόβος νὰ μὴ φανῇ ποτὲ πλοῖο καὶ βοήθεια. Ἴσως οἱ ἄποικοι θὰ ὑποχρεώνοντο νὰ μείνουν ἐκεῖ πολύ, πολὺν καιρό. Κ' ἔπρεπε νὰ κάμουν μὲ τὰ χέρια τους ὅ,τι τοὺς ἐχρειάζετο γιὰ νὰ ζήσουν. Ὅσο γιὰ νὰ φύγουν μὲ πλοῖο δικῆς τους κατασκευῆς, ἀτελέστατο βέβαια, ἡ ἀπόστασις τῆς νήσου Λίγκολν ἀπὸ κάθε στεριὰ ἦταν τέτοια, ὥστε ἔπρεπε νὰ τὸ καλοσυλλογισθοῦν...

Ἀλλά, καθὼς ἔλεγε κι' ὁ ναύτης, ξεπερνοῦσαν ἑκατὸ φορὲς τοὺς Ροβινσῶνες τοῦ παληοῦ καιροῦ ποῦ ἔκαναν θαύματα. Πραγματικῶς, αὐτοὶ ἤξευραν, κι' ἄνθρωπος ποῦ ξέρει, τὰ καταφέρνει ἐκεῖ ὅπου ἄλλοι θὰ φυτζωνοῦσαν ἢ θὰ ἐχάνοντο.

Στὴς διάφορες ἐργασίες διεκρίνετο πολὺ κι' ὁ Χάρμπερτ. Ἦταν ἔξυπνος καὶ δραστήριος, ἐννοοῦσε γρήγορα, ἐκτελοῦσε καλὰ κι' ὁ Κύρος Σμὶθ ἀγαποῦσε ὁλοένα περισσότερο αὐτὸ τὸ παιδί. Ἀλλὰ κι' ὁ Χάρμπερτ αἰσθάνετο γιὰ τὸν μηχανικὸ ζωηρὴ καὶ γεμάτη σεβασμὸ φιλία. Ὁ Πέγκροφ τὸ ἔβλεπε, ἀλλὰ δὲν ἐζήλευε καθόλου.

Ὁ Νὰβ ἦταν ὁ Νάβ. Δηλαδὴ τὸ θάρρος, ὁ ζῆλος, ἡ ἀφοσίωσις κι' ἡ αὐταπάρνησις προσωποποιημένα. Ὅσο γιὰ τὸν Γεδεὼν Σπίλετ, κι' αὐτὸς ἔκανε τὸ μέρος του στὴν κοινὴ ἐργασία. Κι' ὁ Πέγκροφ ἀποροῦσε πολὺ πῶς ἕνας δημοσιογράφος δὲν ἤξερε μόνο νὰ γράφῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ κάνῃ ἀπ' ὅλα.

Τὴν 28 Μαΐου, ἡ σκάλα μπῆκε στὴ θέσι της ὁριστικῶς. Δὲν εἶχε λιγώτερα ἀπὸ ἑκατὸ σκαλιὰ στὸ κάθετο ἐκεῖνο ὕψος τῶν ἐνενήντα ποδιῶν. Εὐτυχῶς ὁ Κύρος Σμὶθ μπόρεσε νὰ τὴ διαιρέσῃ σὲ δυὸ μέρη, χάρις ἕνα ἐξόγκωμα τοῦ τοίχου, στὴ μέση σχεδὸν τοῦ ὕψους του. Τὸ ἐξόγκωμα αὐτὸ τὸ ἔσιαξαν, τὸ ἔναμαν σὰν κεφαλόσκαλο κ' ἐστερέωσαν 'ς αὐτὸ τὴν πρώτη σκάλα, ποῦ μ' ἕνα σχοινὶ μποροῦσαν νὰ τὴν τραβοῦν ὡς ἀπάνω στὸ Γρανίτινο Παλάτι. Ἡ δεύτερη σκάλα στερεώθηκε ἀπὸ τὸ κάτω της μέρος 'στὸ ἴδιο κεφαλόσκαλο καὶ ἀπὸ τὸ ἐπάνω στὸ κατῶφλι τῆς πόρτας τοῦ Παλατιοῦ. Ἔτσι τὸ ἀνέβασμα ἐγίνετο εὐκολώτερα, γιατί ἡ ταλάντευσις εἶχε ἐλαττωθῆ κατὰ τὸ ἥμισυ. Ἄλλως τε ὁ Κύρος Σμὶθ ἐλογάριαζε νὰ ἐγκαταστήσῃ ἀργότερα ἕνα ὑδραυλικὸ ἀνέλκυστῆρα (ἀσανσέρ), γιὰ νὰ ἀνεβοκατεβαίνουν χωρὶς κόπο καὶ χρονοτριβή.

Οἱ ἄποικοι ὅμως συνήθισαν γρήγορα τὴ σχοινένια σκάλα. Ἦταν εὐκίνητοι κ' ἐπιδέξιοι ὁ Πέγκροφ μάλιστα, συνειθισμένος σὰ ναύτης στὴς σκάλες τῶν καταρτιῶν, μπόρεσε νὰ τοὺς δώσῃ μαθήματα. Ἀναγκάσθηκε ὅμως νὰ δώσῃ καὶ στὸν Τὸπ. Ὁ κακόμοιρος ὁ σκύλος, μὲ τὰ τέσσερα πόδια του, δὲν ἦταν καμωμένος γι' αὐτὸ τὸ γύμνασμα. Ἀλλὰ ὁ Πέγκροφ ἦταν τόσο καλὸς δάσκαλος, ὥστε γρήγορα ὁ Τὸπ ἔμαθε νανεβοκατεβαίνῃ τὴ σκάλα, ὅπως τὸ κάνουν οἱ σκύλοι στὰ ἱπποδρόμια. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε, ὅτι προτιμοῦσε πολὺ νὰ τὸν ἀναιβάζῃ ὁ Πέγκροφ στὴ ράχι του.

Μ' ὅλες αὐτὲς τὴς ἐργασίες. βιαστικὲς κηήλα, γιατί ὁ χειμῶνας ἐπλησίαζε, οἱ ἄποικοι δὲν εἶχαν παραμελήσῃ καὶ τὸ ζήτημα τῆς τροφῆς. Κάθε μέρα, ὁ Χάρμπερτ κι' ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ἀφιέρωναν μερικὲς ὧρες στὸ κυνῆγι. Μόνο στὰ δάση τῆς Ἀγαλλίδας, δεξιὰ τοῦ ποταμοῦ, κυνηγοῦσαν ἀκόμη, γιατί δὲν εἶχαν οὔτε βάρκα, οὔτε γεφῦρι, γιὰ νὰ περνοῦν κι' ἀντικρύ. Ὅλα λοιπὸν ἐκεῖνα τὰπέραντα δάση, ἀριστερὰ τῆς Εὐχαριστίας, ποῦ τὰ εἶχαν ὀνομάσῃ Φὰρ-Οὐέστ, ἦταν ἀκόμη ἀνεκμετάλλευτα. Ἀνέβαλλαν τὴν ἐνδιαφέρουσα αὐτὴ ἐνδρομὴ γιὰ τὴς πρῶτες ὡραῖες ἡμέρες τῆς ἀνοίξεως. Ἀλλὰ καὶ τὰ δάση τῆς Ἀγαλλίδας εἶχαν κυνῆγι ἄφθονο. Τὰ βέλη καὶ τὰ σιδερόφρακτα μπαστούνια τῶν κυνηγῶν ἐσκότωναν ἕνα σωρὸ καγκαροῦ κι' ἀγριόχοιρους. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτά, ὁ Χάρμπερτ ἀνακάλυψε κ' ἕνα φυσικὸ κονικλοτροφεῖο, δηλαδὴ ἕνα λειβάδι κοντὰ σὲ βάλτο, ὑγρὸ καὶ σκεπασμένο ἀπὸ ἀρωματικὰ χόρτα ποῦ μοσχοβολοῦσαν τὸν ἀέρα,—θυμάρια, καρυοφύλλια, μαντζουράνες, βασιλικοὺς κι' ἄλλα τέτοια, ποῦ τὰ κουνέλια ξετρελλαίνονται.

—Ἀφοῦ τὸ τραπέζι τους εἶνε στρωμένο, κάπου ἐδῶ θὰ εἶνε καὶ τὰ κουνέλια, εἶπε ὁ ρεπόρτερ.

Κ' οἱ δυὸ κυνηγοὶ ἔψαξαν ὅλο ἐκεῖνο τὸ λειβάδι. Κουνέλια δὲν ἠδραν· μάζεψαν ὅμως πολλὰ ἀπὸ τάρωματικὰ ἐκεῖνα χόρτα ποῦ εἶχαν θεραπευτικὲς ἰδιότητες. Ὅταν τοὺς εἶδε ὁ Πέγκροφ νὰ τὰ κουβαλοῦν, ἀπόρησε :

— Τί μᾶς χρειάζονται αὐτά ;

— Εἶνε γιατρικά, ἀποκρίθηκε ὁ Χάρμπερτ· ἂν τύχῃ νἀρρωστήσουμε, θὰ μᾶς χρειασθοῦν.

— Καὶ γιατί θἀρρωστήσουμε, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουν στὸ νησί μας γιατροί ; εἶπε ὁ ναύτης μ' ὅλη του τὴν σοβαρότητα.

Ἡ παρατήρησις μπορεῖ νὰ ἦταν λογική· ὁ Χάρμπερ ὅμως κι' ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ξαναπῆγαν στὸ λειβάδι, νὰ μαζέψουν κι' ἄλλα χόρτα, ποῦ τὰ θεωροῦσαν χρησιμώτατα. Ἀλλὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἀνακάλυψαν καὶ τὸ πραγματικὸ κονικλοτροφεῖο· Τὸ ἔδαφος, σ' ἕνα μέρος, ἦταν τρυπημένο σὰν κόσκινο.

— Φωλιές ! ἐφώναξε ὁ μικρός.

— Τὴς βλέπω, ἀποκρίθηκε ὁ Σπίλετ· μὰ κατοικοῦνται ἀρά γε ;

Τὸ ζήτημα δὲν ἄργησε νὰ λυθῇ. Ἀμέσως σχεδόν, ἕνα πλῆθος μικρὰ ζῶα, ὅμοια μὲ κουνέλια, πετάχθηκαν ἀπὸ τὴς τρύπες κι' ἄρχισαν νὰ τρέχουν ἐδῶ κ' ἐκεῖ μὲ τόση γρηγοράδα, ὥστε κι' αὐτὸς ὁ Τὸπ δὲν μποροῦσε νὰ τὰ φθάσῃ. Τοῦ κάκου λοιπὸν τὰ κυνήγησαν κι' ὁ σκύλος κ' οἱ κυνηγοί· τὰ τρωκτικὰ τοὺς ἔφυγαν· Ὁ ρεπόρτερ ὅμως ἐννοοῦσε νὰ πιάσῃ μερικά, εἴτε γιὰ νὰ τὰ σφάξουν ἀμέσως καὶ νὰ τὰ φάγουν, εἴτε γιὰ νὰ τὰ θρέψουν στὴν κατοικία καὶ νὰ τἄχουν ὁπότε θέλουν. Μὲ ξόβεργες, στὴς φωλιές, κάτι μποροῦσε νὰ γίνῃ. Ἐπειδὴ ὅμως τώρα δὲν εἶχαν ξόβεργες, οὔτε ἦταν εὔκολο νὰ κάμουν, περιωρίσθηκαν νὰ ψάξουν ὅλες ἐκεῖνες τὴς τρύπες μὲ τὰ μπαστούνια τους. Καὶ πραγματικῶς, σὲ μερικὲς ηὗραν κουνέλια καὶ τἄπιασαν εὔκολα.

Ἦταν ἀπὸ τὸ εἶδος ποῦ λέγεται κοινῶς «κουνέλι τῆς Ἀμερικῆς», ἀρκετὰ ὅμοιο μὲ τὸ Εὐρωπαϊκό. Κι' ὅταν τὸ ἴδιο βράδυ οἱ ἄποικοι τὰ ἐδοκίμασαν ψητά, τὰ βρῆκαν νοστιμώτατα κ' ἐθεώρησαν ἀληθινὸ εὐτύχημα γιὰ τὴν ἀποικία τὸ κονικλοτροφεῖο ἐκεῖνο, ποῦ θὰ ἦταν κι' ἀνεξάντλητο.

Ὡς τὴν 31 Μαΐου, οἱ μεσότοιχοι ἦταν τελειωμένοι. Δὲν εἶχαν τώρα παρὰ νὰ ἐπιπλώσουν τὰ δωμάτια, κι' αὐτὸ θὰ τῶκαναν μὲ τὴν ἡσυχία τους, ὅταν ὁ χειμῶνας θὰ τοὺς ἔκλεινε μέσα. Ἕνα τζάκι κατασκευάσθηκε στὸ πρῶτο δωμάτιο ποῦ ἐχρησίμευε γιὰ κουζίνα. Ἀνοιξαν μιὰ τρύπα ἐπάνω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ ἰδίου δωματίου κ' ἔβγαλαν ἔξω τὸν σωλῆνα τοῦ καπνοδόχου, ποῦ τὸν ἔκαμαν πήλινο γιὰ εὐκολία. Ἴσως ὅταν θὰ φυσοῦσε ἀνατολικός, τὸ τζάκι θὰ ἐκάπνιζε. Ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἄνεμοι ἦταν σπάνιοι, ἔπειτα ὁ Νάβ, ὁ κὺρ μάγερας, δὲν θὰ ἐπολυσκοτίζετο γιὰ τέτοιες μικροδουλειές.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὰ κτισίματα, ὁ μηχανικὸς τοὺς ἔβαλε νὰ βουλώσουν τὴν τρύπα τοῦ παληοῦ ὀχετοῦ, γιὰ νὰ μὴν μπορῇ κανεὶς νὰ κατεβῇ ἀπὸ κεῖ ὡς τὸ Γρανίτινο Παλάτι. Ἀργότερα θὰ τὴν κατέκλυζε καὶ μὲ τὰ νερά, ὑψώνων τὴν ἐπιφάνεια τῆς λίμνης μὲ ὑδροφράκτη.

Πρὸς τὸ παρὸν περιορίσθηκε νὰ τὴν βουλώσῃ καλὰ μὲ μεγάλες πέτρες καὶ γύμματα. Καὶ στὰ διαστήματα τῶν πετρῶν ἐφύτεψε χόρτα, θάμνους, δενδράκια, ποῦ τὴν ἄνοιξι θὰ ἐφούντωναν καὶ θὰ σκέπαζαν ὅλο ἐκεῖνο τὸ μέρος τόσο καινά, ὥστε κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ φανταισθῇ ὅτι ἀπὸ κάτω ὑπῆρχε μιὰ τρύπα.

Προτήτερα ὅμως ἐχρηστιμοποίησε τὸ καλαῖο μεταγγιστῆρι, γιὰ νὰ μπάσῃ στὸ Γρανίτινο Παλάτι ἕνα ρεμματάκι ἀπὸ τὸ γλυκὸ νερὸ τῆς λίμνης. Μ' αὐτὸ τὸ σκοπό, ἕνας μικρὸς ὀχετὸς ἀνοίχθηκε ψηλότερ' ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειά της κ' ἔτσι ἔτρεχαν μέσα τριάντα ἕως τριανταπέντε γαλόνια νερὸ τὴν ἡμέρα. Ἦταν μιὰ βρύση δροσερὴ κι' ἀστείρευτη στὴν κατοικία τῶν ἀποίκων, ποῦ δὲν τῆς ἔλειπε κιὰ τίποτα.

Ὅλες αὐτὲς ἡ ἐργασίες ἐτελείωσαν μὲ τὸν καιρό, γιατὶ ὁ χειμῶνας ἐπλάκωνε. Γερὰ παραθυρόφυλλα τοὺς ἐπέτρεπαν νὰ κλείνουν καλὰ τὰ παράθυρα, ὡς ποῦ θὰ εὕρισκε τὴν εὐκαιρία ὁ μηχανικὸς νὰ τοὺς κάμῃ καὶ τζάμια. Γιὰ τὴν ὥρα, ὁ ρεπόρτερ σκέφθηκε νὰ τὰ στολίσῃ μὲ πρασινάδα. Κι' ὅπου ὁ γραφίης ἐσχημάτιζε λακκάκι, ἔβαλε χῶμα κ' ἔσπειρε ἢ φύτεψε διάφορα φυτά. Ἔτσι, ἔλεγε, τὰ παράθυρά τους θὰ εἶχαν καὶ πράσινους μπερντέδες.

(Ἕκεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Τί θὰ πῇ ἐλεύθερος

Ἀγαπητοί μου,

ΕΡΧΟΜΟΣ τῶν Συμμάχων στὴν Ἑλλάδα, μὲ ὅλα τὰ γεγονότα ποῦ ἀκολούθησαν, ἔκαμε πολλοὺς ἀνθρώπους νὰ ποῦν: «Ἦλθαν καὶ μᾶς ἐλευθέρωσαν». Ἄλλοι εἶπαν: «Ὄχι, μᾶς ἐσκλάβωσαν». Βέβαια, δὲν θὰ ἐξετάσουν με 'δῶ ποιοὶ τὸ εἶπαν πιὸ σωστά, γιατὶ αὐτὸ βγαίνει ἀπὸ τὰ ὁριά μας. Ἔλαβα ὅμως ἀφορμὴ νὰ σκεφθῶ αὐτὲς τὴς ἡμέρες τί εἶνε ἐλευθερία, τί θὰ πῇ ἐλεύθερος ἄνθρωπος καὶ θὰ σᾶς μεταδώσω σήμερα τὴς σκέψεις μου γενικά. Θέλω δηλαδὴ νὰ σταθοῦμε μιὰ στιγμὴ ψηλότερα ἀπὸ πρόσωπα κι' ἀπὸ πράγματα, νὰ φιλοσοφήσωμε καὶ νὰ ἰδοῦμε ποιὰ εἶνε ἡ ἀληθινὴ σημασία αὐτῶν τῶν λέξεων, ποῦ τὴς μεταχειριζόμαστε τόσο συχνά, χωρὶς ἴσως νὰ τὴς ἐννοοῦμε κατὰ βάθος.

Ὁ Μάρκος Αὐρήλιος, ὁ φιλόσοφος ἐκεῖνος αὐτοκράτωρ, μοῦ φαίνεται ὅτι μᾶς ἔχει δώσῃ τὸν τελειότερο ὁρισμό. Ἐλεύθερος ἄνθρωπος, μᾶς εἶπε, εἶνε ἐκεῖνος ποῦ δὲν κάνει τὸν ἑαυτό του κανενὸς οὔτε δοῦλο οὔτε τύραννο. Προσέξετέ το καλὰ νὰ ἰδῆτε πόσο διαφορετικὴ εἶνε ἡ ἀντίληψις ποῦ ἔχουν οἱ περισσότεροι, καὶ μάλιστα ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα. Οὔτε δοῦλο, λέγει, ἀλλὰ οὔτε τύραννο. Μὲ ἄλλους λόγους, ἐλεύθερος εἶν' ἐκεῖνος ποῦ δὲν δουλεύει κάτω ἀπὸ κανένα, ἀλλὰ καὶ ποῦ σέβεται τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἄλλου. Ἐκεῖνος ποῦ θεωρεῖ τὴν ἐλευθερία δικαίωμα, ὄχι μόνο δικό του, ἀλλὰ γενικὸ τοῦ ἀνθρώπου, κάθε ἀνθρώπου· κ' ἐπομένως ποῦ ἀναγνωρίζει καὶ τὸ καθῆκον νὰ μὴν ὑποδουλώνῃ κανένα. Αὐτὸς πράγματι εἶνε ὁ ἐλεύθερος. Ὁποιος δουλεύει ἀ'τοὺς ἄλλους εἶνε δοῦλος· ἀλλὰ καὶ ὁποιος θέλει, προσπαθεῖ, ἀνέχεται νὰ τὸν δουλεύουν οἱ ἄλλοι, δὲν εἶνε ἐλεύθερος. Σὲ πρώτη εὐκαιρία, σὲ πρώτη κακοτυχία, αὐτὸς, ἀπὸ τύραννος, θὰ γίνῃ δοῦλος τακεινός. Ἔτσι τὸ ἔνοεῖ ὁ Μάρκος Αὐρήλιος ὁ αὐτοκράτωρ.

Οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τὰ παληὰ χρόνια ὡς τὰ σημερινά, ρημίζονται γιὰ τὴν φιλελευθερία τους. Ἀ'τοῦ Ἕλληνος ὁ τράχηλος ζυγὸν δὲν ὑποφέρει. Κι' ἀλήθεια, οἱ περισσότεροι ἀγαποῦν, ὑπερβολικὰ τὴν ἐλευθερία τους. Θυσιάζονται γι' αὐτή, ὅπως τῶδειξαν τόσες φορὲς στὴν ἱστορία, ἀπὸ τοὺς Περσικοὺς πολέμους ὡς τοὺς Τουρκικούς. Ἀλλὰ λίγοι εἶνε ἐκεῖνοι ποῦ σέβουνται καὶ τὴν ἐλευθερία τοῦ ἄλλου καὶ κοντὰ στὸ δικαίωμά τους, ἀναγνωρίζουν κ' ἕνα ἰσοδύναμο, ἰσότιμο καθῆκον. Λίγοι εἶνε ἐκεῖνοι, ποῦ ὅταν τοὺς ἔλθῃ βολικά, δὲν μεταχειρίζουνται τὴ δύναμί τους, τὴν ἐξουσία τους, γιὰ νὰ πιέσουν, νὰ ὑποτάξουν, νὰ τυραννήσουν. Καθένας, ἐννοεῖται, στὸν κύκλο του, εἴτε μικρὸ εἴτε μεγάλο. Ἀδιάφορο. Γιατὶ εἴτε τύραννος εἶνε κανείς, εἴτε τυραννίσκος, κατὰ τὸν Μάρκο Αὐρήλιο, δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ εἶνε ἐλεύθερος.

Σεῖς ποῦ μπαίνετε τώρα στὴ ζωή, ἤθελα πολὺ νὰ μελετήσετε αὐτὸ τὸν ὁρισμό. Θὰ σᾶς βοηθοῦσε νἀποκτήσετε τὴν ἀληθινὴ ἐλευθερία ἢ φιλελευθερία, ἐκείνη ποῦ τὴν ἔχουν σήμερα λίγοι κ' ἐκλεκτοί. Στὸν κύκλο σας καὶ σεῖς, μικρὸ ἢ μεγάλο, μὴ δεχθῆτε ποτὲ νὰ γίνεται δοῦλοι κανενός. Ἄλλο ἡ πειθαρχία, ἡ νομιμοφροσύνη, ἡ ὑποταγὴ στοὺς νόμους καὶ στοὺς προϊσταμένους, κι' ἄλλο ἡ ταπεινὴ δουλοφροσύνη. Ὄχι, γιὰ κανένα συμφέρο, δοῦλοι μὴ γίνετε ποτέ. Ἀλλὰ καὶ μὴ καταδεχθῆτε ποτὲ νὰ κάμετε δούλους σας τοὺς ἄλλους. Οὔτε τὸν ἴδιο τὸν ὑπηρέτη σας. Κι' αὐτοῦ ἀκόμα χρωστᾶτε νὰ σέβεσθε τὴν ἐλευθερία. Ἐπειδὴ εἶνε ὑπηρέτης σας, δὲν θὰ πῇ ὅτι πρέπει νὰ μὴν ὁρίζῃ σὲ τίποτα τὸν ἑαυτό του, νὰ εἶνε γιὰ σᾶς ἕνα ζῶο, ἕνα κτῆνος, ἕνας δοῦλος ἐπιτέλους, νὰ μὴ μπορῇ νὰ κάμῃ τὸ ἐλάχιστο χωρὶς νὰ τὸ θέλετε, νὰ ἔχῃ 'ς ὅλα τὴς ἰδέες σας, τὰ φρονήματά σας, τὰ αἰσθήματά σας. Κι' ἂν ἀκόμα τὸ θέλῃ ἐκεῖνος, μὴ τὸ θέλετε σεῖς. Κι' ἂν ἀκόμα ἔχετε ὅλη τὴ δύναμι νὰ τοῦ ἐπιβληθῆτε, μὴ τὴ μεταχειρίζεσθε. Κι' ἂν ἀκόμα ἔχετε τὴν ἰδέα, ὅτι τὸ κάνετε γιὰ τὸ καλό του, μὴ παρασύρεσθε ἀπ' αὐτή. Προτιμώτερο γιὰ ἕνα ἄνθρωπο νὰ ναυαγήσῃ ἐλεύθερος, παρὰ νὰ σωθῇ δοῦλος.

Μὴν ἀποβλέψετε ποτὲ στὴ ζωή σας, μὴν ἐπιδιώξετε νὰ ἐπιβάλετε τὴς ἰδέες σας,—φιλολογικές, φιλοσοφικές, καλλιτεχνικές, κοινωνικές, ὁτιδήποτε,—καὶ νὰ κάμετε ὁπαδούς, ποῦ νὰ σᾶς ἀκολουθοῦν μὲ τυφλὸ φανατισμό. Οὔτε στὸ σπίτι σας τὸ ἴδιο. Ἐκφράζεπε τὴς ἰδέες σας, ὑποβάλλετέ τὴς, συζητῆτέ τὴς, ἀλλὰ ἕως ἐκεῖ. Νὰ φέρεσθε καὶ τὴς ἰδέες τοῦ ἄλλου καὶ νὰ μὴ πιστέψετε ποτὲ ὅτι εἶσθε ἀλάνθαστοι. Τότε μόνο θὰ εἶσθε ἀληθινὰ ἐλεύθεροι. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀληθινὴ ἐλευθερία. Καὶ ὅταν ἔχετε μέσα σας τέτοια ἐλευθερία, τέτοια ἀντίληψι τῆς ἐλευθερίας, τέτοιο αἴσθημα, δὲν θὰ κινδυνεύσετε ποτὲ νὰ ὑποδουλωθῆτε 'ς ἕναν ἄλλο. Γιατὶ γιὰ νὰ φθάσῃ κανεὶς νὰ σέβεται σὲ τόσο βαθμὸ τὴν ἐλευθερία τοῦ ἄλλου, θὰ πῇ ὅτι πρῶτα-πρῶτα ἀγαπᾷ τὴν δική του καὶ τὴν θεωρεῖ τόσο σπουδαῖο καὶ μεγάλο ἀγαθό, ὥστε νὰ μὴ τοῦ ἐπιτρέπει ἡ συνείδησίς του νὰ τὴν ἀφαιρέσῃ ἀπὸ ἄλλο πλάσμα οἱοδήποτε.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Η ΔΡΑΧΜΗ

Ἡ δραχμὴ ἀποκαμωμένη
Πάντα νὰ κυκλοροῦῃ,
Πάει σὰ φιλαργύρου χέρια
Λίγη ἀνάπαψη ναὕρῃ.

Χίλια δυὸ τῆς κάνει χάδια,
Μὰ τοῦ κάκου ἀκαρτερεῖ
Φῶς νὰ ἰδῇ, νὰ πάρῃ ἀνάσα,
Λίγο κόσμο νὰ χαρῇ !

«—Κάλλιο ἄχ τῶχω νύχτα μέρα
Νὰ γυρίζω ὅλη τὴ σφαῖρα,
Πάρα χιλιοχαδεμένη
Στὴ σακκούλα σου δεμένη !»

* * *

ΟΥΡΑ ΚΑΙ ΓΑΤΟΣ

Εἶπε στὸ γάτο τῆς ἡ οὐρά :
«—Πιάσε με ὁλόρθη μιὰ φορά !»
«—Βλέπω μοῦ κάνεις τὴν...κυρά·
Μήπως μᾶς ἔβγαλες...φτερά ;
Τῆς λέει γελῶντας πονηρά,
Καί, στὴ στιγμή, τί ρίχνει κάτου,
Σὰν...οὐρὰ του !

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΤΟ ΣΩΣΙΒΙΟΝ ΕΝΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΟΥ

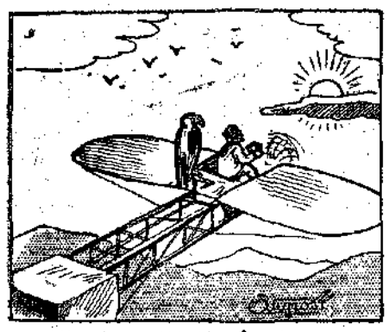

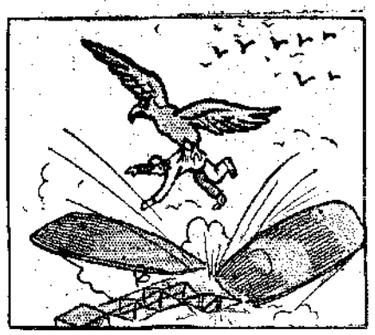

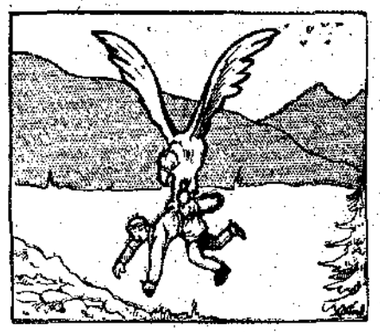

Ὁ διάσημος ἀεροπόρος κ. Μονοδιπλᾶνος παίρνει πάντοτε εἰς τὰς ἐναερίους ἐκδρομάς του ἕνα ἡμερωμένον ἀετόν. Ἐὰν συμβῇ νὰ πάθῃ τίποτε ἡ μηχανή του, ὁ ἀετὸς ἐκτελεῖ χρέη σωσιβίου. Διότι εἶνε γυμνασμένος νὰ ἁρπάζῃ τὸν ἀεροπόρον μὲ τὰ νύχια του καὶ νὰ τὸν καταιβάζῃ σιγά-σιγά, ὡς μὲ ἀλεξίπτωτον. Διὰ κάθε ἐνδεχόμενον ὅμως, ὁ κ. Μονοδιπλᾶνος φροντίζει νὰ δένῃ τὸ πόδι τοῦ ἀετοῦ μὲ μίαν στερεὰν ἁλυσίδα ἀπὸ τὴν ζώνην του.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΕΝΑΣ ΛΑΓΟΣ

(Προβηγκιανὴ Ἱστορία)

Ὁ Μπάρμπα-Γαρουφαλιᾶς ὤργωνε, κεῖνο τὸ πρωϊνό, τὸ χωράφι του γιὰ τὰ ὄψιμα, κάτω κεῖ στὸν κάμπο, λίγο παραπέρα ἀπὸ τὸ χωριουδάκι.

Ἄξαφνα, τράβηξε μὲ μιᾶς τὰ λουριά, σταμάτησε χωρὶς μιλιὰ τὸ ζῶο του καί, μὲ τὰ μάτια στηλωμένα, ὁλάνοικτα, κοιτοῦσε καλά-καλὰ μιὰ γούβα αὐλακιοῦ στὸ χτεσινό του ὄργωμα, εἴκοσι ποδάρια μπρός του, ἀπὸ δεξὶ χέρι ἐκεῖ στὸν ἄνεμο.

— Ἔ! πῶς; μὰ βέβαια καὶ δὲν τὸν γελούσανε τὰ μάτια του. Κεῖνο κεῖ-κάτω τὸ κουβάρι, εἶδος πακέτο γκρίζο, φίλε μου, κοκκινωπὸ πές; ποῦ δὲν σάλευε καθόλου,... ἀμ βέβαια καὶ ἦταν λαγός. Καὶ κοιμώτανε!.. Καὶ τί λαγός! Τόσος, σὰν ἕνα μεγάλο σκυλί.

Πῶς νὰ τὸν πιάσῃ; Αὐτὸ νὰ ἰδοῦμε.

Πρῶτα-πρῶτα τσιμουδιὰ καὶ σκέψη. Μὰ σκέψη γρήγορη καὶ ἀπόφαση πιὸ γρήγορη ἀκόμη.

Θὰ ζύγωνε ἀμίλητος τὸ λαγὸ χωρὶς νὰ τονε πάρῃ μυρουδιὰ καὶ ὅταν θὰ τὸν ἔφτανε καὶ θὰ τὸν εἶχε πιὰ κάτω πὲς ἀπὸ τὰ σκέλια του, θὰ χαμήλωνε σιγά-σιγὰ καὶ μὲ μιᾶς θἄπεφτε ἀπάνω του μ' ὅλο τὸ βάρος τοῦ κορμιοῦ του. Ἔτσι θὰ τὸν τσάκωνε κάτω ἀπ' τὸ βαρὺ τὸ στῆθός του. Εἰδὲ μὴ ἀλλοιώτικα, νὰ τονε πιάσῃ μαθὲς ὅπως πιάνουν τὰ σῦκα ἀπὸ τὴ συκιά, οὔτε νὰ τὸ βάλῃ μὲ τὸ νοῦ του. Εἶνε τοῦ διαόλου ζωντανό, ξέρεις, ὁ λαγός. Εὔκολα δὲν τὸν γελᾷς.

Μὲ τὴν ἀνάσα του κρατημένη, πλησίασε, πλησίασε. Ὁ λαγὸς ἀνίδεος κοιμώτανε ὁλοένα. Τί λαγός, φίλε μου! Νά, νὰ μὴ χαρῶ... σωστὸ γαϊδουράκι τοῦ Ἀλτζεριοῦ. Μόλις στοχάστηκε πῶς τὸν εἶχε πιὰ ἀπὸ κάτω του, μονομιᾶς, μονοκόμματος σὰν πέτρα ρίχτηκε, ἀπάνω του. Τότε μόνο ξύπνησε ὁ λαγὸς καὶ ἔμπηξε τὰ τσιρίγματα. Μὰ ποῦ νὰ φύγῃ!

Ὅταν ὁ Γαρουφαλιᾶς ἔνοιωσε τὸ ζῶο ζεστὸ νὰ γαργαλεύῃ κάτω ἀπὸ τὴν κοιλιά του, ἄρχισε χαρούμενες κραυγές:

— Ἐ! καὶ τὸν ἐτσάκωσα, παιδιά μου! Δὲ μοῦ φεύγει πιά!

Κ' ἔψαχνε νὰ τοῦ εὕρῃ τὰ πόδια καὶ νὰ τἀδράξῃ, σφιχτά, ἀπὸ δυὸ σὲ κάθε του χέρι.

Τέλος, τὸ κατάφερε κι' αὐτό. Σηκώθηκε μὲ θρίαμβο καὶ κοίταξε γύρω του. Ἡ γυναῖκά του καὶ τὰ τέσσερα παιδιά του φτάνανε βιαστικά. Τὸ μεγαλύτερο παληκάρι του βαστοῦσε καὶ τουφέκι. Ἡ μικρούλα του χοροπηδοῦσε τρέχοντας μπροστὰ ἀπὸ τὴ μάνα της, Εἶδαν, βλέπεις, ἀπὸ μακρυὰ τὰ κινήματα τοῦ Γαρουφαλιᾶ καὶ καταλάβανε.

Ὁ πατέρας φώναξε στὸν πρῶτό του:

— Ἀντρέα! ἔχω σπάγγο στὴ τσέπη τοῦ σουρτούκου μου, σύρε γρήγορα νὰ τόνε φέρῃς. Κρέμεται κεῖ στὴν ἐλιά, στὴν πρώτη ἀπὸ ζερβιά.

Μὰ κι' ὁ Ἀντρέας εἶχε σπάγγο ἀπάνω του καὶ ἔτσι ὁ λαγὸς φιχτοδέθηκε ἀπὸ τὰ τέσσερα. Γύρω του μαζώχτηκαν σὲ κύκλο ἡ μητέρα, ὁ πατέρας, καὶ τὰ τέσσερα παιδιά.

— Μωρὲ λαγός! Σίγουρα θὰ ζυγιάζῃ ὀχτὼ λίτρες.

— Ὀχτὼ λίτρες; Δὲ λὲς δέκα;

— Γιὰ νὰ τὸν ἀγόραζες! Θὰ τὸν πλέρωνες ἑφτὰ-ὀχτὼ δραχμές.

— Τί ἔκανε, λέει; ἑφτὰ-ὀχτὼ δραχμὲς αὐτὸ τὸν καιρό; Δὲ βάνεις δέκαπέντε καὶ νὰ ἰδοῦμε ἀκόμη!

— Μωρὲ καὶ νὰ τὸν εἴχανε στὴ χώρα, τέτοιο λαγό, Ἰούνιο μῆνα!

— Ἐγὼ δὲν ἔφαγα δεύτερη φορὰ στὴ ζωή μου, λέγει ὁ μεγάλος.

— Νόστιμο εἶνε; ρωτᾷ ὁ δεύτερος.

— Ἀ! καλύτερος κι' ἀπὸ πουλάδα!

— «Πότε θὰ τὸν φᾶμε;» ρώτησε τὸ μικρότερο ἀγόρι. Μὰ ἡ κυρὰ-Γαρουφαλιά, ποῦ ψαχούλιζε τὸ λαγό, φωνάζει ξάφνου:

— Μὰ κοιτᾶχτε λοιπόν, χριστιανοί μου! Ἔχει γάλα. Μάνα εἶνε καὶ κάπου ἐδῶ κοντὰ θὰ τὴν προσμένουνε τὰ μικρά της.

— Χμ! Ἄσχημο αὐτό... μουρμούρισε ὁ ἄντρας της.

Κι' ὅλοι σωπάσανε γιὰ κάμποσή ὥρα.

— Ὅλα καλά, μὰ μοῦ κάνει κάπο νὰ συλλογίζωμαι πῶς τὰ μικρά της θὰ πεθαίνουν σὲ κάποια τρύπα!

Ἀπόθεσαν κατὰ γῆς τὸ ζῶο καλὰ δεμένο καὶ ὅλοι καθήσανε γύρω του σὰ σὲ συμβούλιο.

— Τί πρέπει νὰ γίνῃ; ρώτησε ὁ Μαστρο-Γαρουφαλιᾶς. Εἶνε νόστιμος ὁ λαγός, δὲ σοῦ λέω. Ἔπειτα ἦταν καὶ ἕνα καλὸ φαγὶ γιὰ τοὺς ἕξη μας. Καὶ σ' ἕνα φτωχόσπιτο σὰν τὸ δικό μας, κάπαει νὰ πῇ αὐτό. Μὰ ἔλα πάλι τὰ μικρά. Μὲ βασανίζουνε. Θαρρῶ πῶς τἄχω μέσα στὸ κεφάλι, ὅλα αὐτὰ τὰ λαγουδάκια.

— Πρέπει νὰ κλαῖνε ποῦ θὰ ραγίζῃ πέτρα! Εἶπε καὶ ἡ γυναῖκά του.

Σ' αὐτὸ ἡ μικρούλα της ἀρχίνισε τὰ κλάμματα.

— Δὲ θέλω γώ νὰ τὸν σκοτώσουμε, μπαμπᾶ!.. Νὰ μὴ τὸν σκοτώσουμε.

— Ἔλα, λέγει ἡ γυναῖκα. Μὴ χαλνᾷς τὴ καρδιὰ τῆς μικρῆς. Ρίχνεις δέκα-πέντε δραχμὲς στὸ νερό, τὸ ξέρω. Μὰ δὲν πειράζει. Ἄφις τον.

Τὸν λύσανε μὲ πολλὴ προσοχή, νὰ μὴν τοῦ σπάσουνε κανένα πόδι.

Τὸν ἄφισαν-δὲν τὸν ἄφισαν κατὰ γῆς ἐλεύθερο, καὶ ὁ λαγός σου τινάχθηκε μπρὸς μὲ κάτ: πηδήματα! Ἀ! φίλοι μου, καὶ νὰ τὴν ἐβλέπατε νὰ φεύγῃ στὰ μικρά της μὲ τὰ τέσσερα, αὐτὴ τὴν λαγομάνα!..

(Διασκευὴ ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν τοῦ Jean Aicard.)

Σ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ

ΕΞΩ ΑΠ' ΤΗ ΦΩΛΙΑ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ MARIE GIRARDET]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. (Συνέχεια)

Καὶ καθὼς τὸν κρατοῦσε ἀπὸ τὸν κολλάρο, τὸν ἔπιασε κι' ἀπὸ τὸν ὦμο, τὸν ἐσπρωξε ἔτσι ὡς τὴν πόρτα τῆς κατοικίας καὶ τὸν πέταξε ἔξω.

— Φύγε! τοῦ φώναξε, φύγε!.. Νὰ μαθῇς νὰ μὴν σὲ ξαναϊδοῦν πιὰ τὰ μάτια μου!

Ἐννοεῖται, ὅτι τοῦ τὸ εἶπε ἔτσι, γιὰ ρούβερα. Ὁ Πετράκης ὅμως τὸ πῆρε τοῖς μετρήτοις. Ἐπίστευψε δηλαδή, ὅτι ὁ πατρυιός του τὸν ἔδιωχνε ἀπὸ τὸ σπίτι ὁριστικῶς. Ἀλαλιασμένος, πληγωμένος, πονεμένος, πεσμένος, ἔμεινε λίγες στιγμὲς ἐκεῖ ἔξω στὸ κεφαλόσκαλο. Ἔπειτα σηκώθηκε ὠχρός, μὲ τοὺς γρόθους σφιγμένους, μὲ μιὰ ἔκφρασι ἀποφάσεως στὸ πρόσωπο.

— Καλὰ λοιπόν! ἐφώναξε δυνατά. Θὰ φύγω! Κι' ἀμέσως μάλιστα!.. Θὰ πάρω μιὰ στιγμὴ τὰ πράγματα μου καὶ δὲν μὲ ξαναβλέπετε!..

Ὁ κ. Ἀνριὲ εἶχε ξανακλείσει τὴν πόρτα. Ὁ Πετράκης ἐκτύπησε τὸ κουδούνι καὶ σὲ λίγο ἡ μικρὴ ὑπηρέτρια τοῦ ἄνοιξε. Τότε, χωρὶς νὰ πῇ λέξι, ὁ μαθητὴς ἐξεκρέμασε τὸ καπελό του καὶ τὸ ἐπανωφόρι του, μπῆκε στὴν κάμαρά του, κύτταξε γύρω του κι' ἄδειασε ἕνα κουμπαρᾶ, ποῦ εἶχε μέσα καμμιὰ δωδεκαριὰ φράγκα ἀσημένια.

«—Ἔτσι λένε ξερά-ξερά ὄχι;..» (Σελ. 216, στ. α'.)

Τί ἄλλο νὰ πάρῃ;.. Πόσον καιρὸ θὰ διαρκοῦσε ἡ ἀπουσία του;..

Ὁ Πετράκης ἀνασταίναξε, ἄνοιξε τὸ πουλάπι του κ' ἐπῆρε μερικὰ ἀσπρόρρουχα, ποῦ τὰ τύλιξε σ' ἕνα σκοῦρο πανί. Μ' αὐτὸ μόνο τὸ μπογαλάκι καὶ μὲ τὰ λίγα λεπτά του, ξαναβγῆκε κρυφά, ροβόλησε τὴ σκάλα τοῦ σπιτιοῦ καὶ πῆρε τοὺς δρόμους.

Χωρὶς νὰ πολυσυλλογισθῇ, τράβηξε ἴσια στὴν προκυμαία, ἐκεῖ ὅπου ἄλλη φορά, μὲ τὸν πατέρα του, εἶχε περάσῃ τόσες εὐτυχισμένες ὧρες.

Κι' ἄξαφνα, μιὰ ἰδέα, μιὰ τρελλὴ ἰδέα ξεφύτρωσε στὸ μυαλὸ τοῦ παιδιοῦ, ποῦ στὴν ἀρχὴ τὴν ἔδιωξε· ἔπειτα ὅμως ξαναγύρισε κεῖ καὶ σιγὰ-σιγὰ τὸ ἐκυρίευσε καὶ στάθηκε. Κ' ἡ ἐπίμονη αὐτὴ ἰδέα ἦταν: νὰ πάῃ νὰ βρῇ ἐκεῖνον ποῦ δὲν ἤρχετο!..

Ἀλλὰ πῶς μποροῦσε νὰ φθάσῃ ὡς τὸν πατέρα του; Τὸ μαγαζὶ τοῦ Παύλου Μπερώ, —ἕνα ἀρχαιοπωλεῖο,— ἦταν στὸ Παρίσι, στὴν ὁδὸν Ρεννῶν, ἀρ. 85. Ὁ Πετράκης τῶξερε ἀπὸ τὰ τελευταῖά του γράμματα, κ' ἕνα φάκελλο μάλιστα, μ' αὐτὴ τὴ διεύθυνσι τυπωμένη ἀπάνω, τὸν εἶχε πάντα μαζί του. Ἄχ, ἂς μποροῦσε μ' ἕνα θαῦμα, μ' ἕνα κτύπημα μαγικοῦ ραβδιοῦ νὰ εὑρίσκετο ἄξαφνα ἐκεῖνο πάρτο Ἀτρὲλ ἢ στὴ Θριαμβευτικὴ Ἀψίδα! Ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ θαύματα εἶνε σπάνια κι' ὁ Πετράκης τῶξερε καλά...

Ὁ Ἀντωνάκης

Αὐτὰ ἐσυλλογίζετο περίλυπος, ὅταν εἶδε ἕνα παιδί, δέκα-ἕνδεκα χρονῶν, καθισμένο 'ς ἕνα πάγκο, ἀντίκρυ στὴ θάλασσα, μὲ μιὰ πελώρια φέτα ψωμοῦ, ἀλειμμένη μὲ βούτυρο καὶ μὲ μέλι, ποῦ τὴν ἔτρωγε λιγάκι λαιμάργα.

Στὴν ἀπομόνωσί του, στὴν ἐγκατάλειψί του, ὁ Πετράκης αἰσθάνθηκε τὴν ἐπιθυμία νὰ μιλήσῃ μὲ κάποιον, ἔστω καὶ μ' ἕν ἄγνωστο παιδί. Τὸ ἐκλησίασε λοιπὸν μὲ ἀφέλεια κ' ἔτσι, γιὰ νὰνοίξῃ ὁμιλία, τὸ ρώτησε:

— Σᾶρέσει πολὺ αὐτὸ ποῦ τρῶς;

Ὁ μικρὸς ἐκροτάλισε τσαχπίνικα τὴ γλῶσσά του καὶ μὲ χαμόγελο ἀποκρίθηκε:

— Ἀροῦ τὸ λές, τὸ παραδέχουμαι: μᾶρέσει πολύ!

Τότε χαμογέλασε κι' ὁ Πετράκης. Τὸ ἄγνωστο παιδὶ εἶχε ἕνα ὤμμορφο προσωπάκι, στρογγυλὸ καὶ κόκκινο σὰ ντομάτα, μὲ μαλλιὰ πυκνά, ὄρθια καὶ κομμένα ἄτεχνα, ποῦ ἐσχημάτιζαν σὰν ἕνα σκουφάκι ἀπὸ μαύρη γούνα. Εἶχε μεγάλη διαφορὰ ἀπὸ τὸν Πετράκη, ποῦ ἦταν ψηλὸς γιὰ τὴν ἡλικία του, καλοδεμένος, μὲ μάτια πράσινα σὰν τὴ θάλασσα πρὶν ξεσπάσῃ ἡ τρικυμία, μὲ φρύδια καστανά, μὲ μαλλιὰ ξανθὰ καὶ μὲ χαρακτηριστικὰ κανονικώτατα.

Τρώγοντας ὁλοένα, τὸ ἄγνωστο παιδὶ τὸν ρώτησε:

— Ἐδῶ κατοικεῖς;

— Ναί· καὶ σύ;

— Ἐγώ... δὲν κατοικῶ πουθενά.

Ὁ Πετράκης τοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ τοῦ: τί, τὸν κορόϊδευε;

— Πῶς πουθενά; εἶπε· δὲν ἔχεις σπίτι;.. δὲν ἔχεις μιὰ κάμαρα μ' ἕνα κρεββάτι;

— Ἄ, ναί! κάμαρα μὲ κρεββάτι ἔχω· ἀλλὰ ὄχι μέσα σὲ σπίτι...

— Μοῦ φαίνεται πῶς ἀστειεύεσαι...

— Καθόλου!.. Κατοικῶ σὲ κεῖνο-κεῖ τὸ πλοῖο... Τὸ πλοῖο εἶνε σπίτι; Ὄχι. Λοιπόν!..

(Ἕπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΛΕΡΟΣ

Γ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΙΓ'.—ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΟΛΥΛΑΣ

[*Διάλεξις τοῦ κ. Θ. Βελλιανίτη*]

Ὁ Ἰάκωβος Πολυλᾶς ἐγεννήθη εἰς τὴν Κέρκυραν τῷ 1826, ἀπὸ εὐγενῆ οἰκογένειαν καταγομένην ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. Ἐξεπαιδεύθη εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ὀλίγον καιρὸν διέμεινεν εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἀλλὰ τόση ἦτο ἡ φιλομάθειά του, ὥστε νεώταρος ἐγνώριζεν ἤδη τὰς κυριωτέρας ἐυρωπαϊκὰς γλώσσας καὶ φιλολογίας καὶ πάντοτε μελετῶν, ἀνεδείχθη ἕνας ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους ἄνδρας τῆς ἐποχῆς του. Ἐπί τινα καιρὸν ἐξελέγετο βουλευτής, ἀλλὰ κατόπιν ἀπεσύρθη ἀπὸ τὴν πολιτικὴν καὶ ἐλειώτουργεν. Ἀπέθανεν εἰς τὴν Κέρκυραν ἐνενήκοντα ἐτῶν.

Ποιητὴς καθαυτὸ ὁ Ἰάκωβος Πολυλᾶς δὲν ἦτο. Διέπρεψε κυρίως ὡς κριτικὸς καὶ ὡς μεταφραστὴς μεγάλων ποιητῶν. Ἔγραψεν ὅμως καὶ ὀλίγα διηγήματα καθὼς καὶ ὀλίγα ποιήματα πρωτότυπα. Φίλος, μαθητὴς καὶ θαυμαστὴς τοῦ Σολωμοῦ, ἐξέδωσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Διδασκάλου τὰ Ἅπαντά του, μὲ σοφὰ Προλεγόμενα. Μεταξὺ τῶν ἄλλων του ἔργων, σημαντικὴν θέσιν κατέχει ἡ μελέτη του περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Φιλολογική μας Γλῶσσα». Τὸ ὄνομα τοῦ Πολυλᾶ εἶνε ἀναποσπάστως συνδεδεμένον μὲ τὄνομα τοῦ Σολωμοῦ. Ὑπῆρξεν ὁ κριτικός του, ὁ ἑρμηνευτής του, ὁ ἀπολογητής του, ὁ ἀπόστολός του.

Εἰς τὸν θάνατον τοῦ Σολωμοῦ

[*Ἀπόσπασμα*]

Ἑλλάς, τὰ μαῦρα φόρεσέ
Καὶ κλίνε τὸ κεφάλι!
Τὸ κάλλιο ἀπὸ τὰ τέκνα Σου
Στοῦ τάφου τὴν ἀγκάλη
Τἄψυχο σῶμα ἀνάπαψε.

. . . . . .

Κλάψε! Φωνὴ δὲ βρίσκεται
Νὰ Σὲ παρηγορήσῃ
Πάρεξ ἀπὸ τὸν πόνο Σου
Γιὰ λίγο ἂν ξαναζήσῃ
Τὸ χεῖλι ποῦ ἐχαιρέτησε
Τὴ θεία Ἐλευθεριά.

Κλάψε καὶ πάλι θάρρεψε.
Στὸν πόνο ὦ μαθημένη!
Αἰῶνες δὲν σοῦ μάραναν
Τὴν ἀρετὴ κρυμμένη
Στ' ἀραχνιασμένο σάβανο
Στὴν ἔρμη σκοτεινιά.

Κι' ὅταν στεριὲς καὶ πέλαγα
Ξανάειδαν τὴ μορφή Σου
Τόσο λαμπρή, ποῦ χλώμιασαν
Οἱ τύραννοι τῆς γῆς Σου,
Μὲ ὕμνους Σ' ἐστεφάνωσε
Τὸ τέκνο ποῦ θρηνεῖς.

. . . . . .

Ἴδε τὸν Ὁδηγὸν τοῦ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Συνδρομητοῦ. Κεφ. Β.

ΕΡΕΙΠΙΑ

Τί ἔμεινεν—ἀλλοίμονο—
ἀπὸ τὰ περασμένα!
Ἔρημα μόνο ἐρείπια
ἐδῶ κι' ἐκεῖ πεσμένα!
Κι' ἡ Τέχνη ἀπὸ τὴ λύπη της,
μὲ φρίκη σκέπασε τὸ πρόσωπό της,
καὶ τὰ παιδιά της κλαίγοντας,
ψιθύρισε: «Τὰ πάντα ματαιότης!»—

Χρυσάφτερη Ἐλπίδα

ΠΑΡΑΒΟΛΗ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, ἕνα μικρὸ κοριτσάκι ποὺ εἶχε ἀκούσει, ὅτι ὁ καλὸς Θεὸς ἔκαμε τὸν κόσμο μοναχὰ γιὰ τὸν ἄνθρωπο, καὶ ὅτι ἀπὸ ὅλα τὰ ζῷα, κι' ἀπὸ τὰ φίδια, καὶ τὰ θηρία, ἀπ' ὅλα ὁ ἄνθρωπος ὠφελεῖται, ρώτησε τὴ μητέρα του τί ὠφέλεια μᾶς δίνει ἡ γάτα. Κι' ἔμαθε τότε, πῶς ἡ καλὴ γατοῦλα μᾶς κάνει μεγάλο καλό, γιατὶ τρώει τὰ κακὰ ποντίκια ποὺ μᾶς κάνουνε ἕνα σωρὸ ζημίες στὴν ἀποθήκη.

Σὰν ἄκουσε αὐτὴ τὴν ἐξήγησι ἡ μικρή, ἄλλη ἀπορία γεννήθηκε στὸ κεφαλάκι της, κι' εἶπε: «Καὶ τὰ ποντίκια, μητερούλα, γιατὶ τὰ ἔκαμε ὁ Θεός;» Καὶ ἡ μητέρα ἀπήντησε: «Ὁ καλὸς Θεούλης μας ὅλα μὲ σοφία τἄχει καμωμένα. Ἂν δὲν ἤτανε τὰ ποντίκια, τί θὰ τρώγανε ἡ ψιψίνες;»—«Γάλα!» ἀπήντησε τὸ κοριτσάκι. —«Γάλα καὶ ψωμάκι μπορεῖ νὰ τρώῃ ἡ δική-μας ψιψίνα, εἶπε ἡ μητέρα, μὰ εἶνε κι' ἄλλες ψιψίνες, χωρὶς κυράδες, ποὺ θὰ ψοφοῦσαν ἡ καϋμένες ἀπὸ τὴν πείνα, χωρὶς τὰ ποντίκια».

Ἡ μικρούλα ἔμεινε συλλογισμένη. Ἴσως ἐσκέφθη, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ πῇ, ὅτι ὁ καλὸς Θεὸς μποροῦσε νὰ μὴν κάμῃ οὔτε γάτες, οὔτε ποντίκια καὶ θἄτανε πάλι τὸ ἴδιο.

(*Ἐκ τοῦ πραγματικοῦ*) *Ἑλληνικὴ Αἴγλη*

ΓΕΝΝΑΙΟΔΩΡΟΣ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ

Ὁ ἰατρὸς Δυμουλὲν ἐθεράπευε πρὸ καιροῦ ἕνα δυστυχῆ προσβληθέντα ἀπὸ ἀσθένειαν χαυνώσεως. Εἶχε δοκιμάσει ὅλα τὰ φάρμακα· τίποτε δὲν ἐγίνετο.

Συνωμίλησε μὲ τὸν ἀσθενῆ του, τὸν ἠρώτησε, ἐπληροφορήθη παρὰ τῶν γειτόνων· ἔμαθε τέλος ὅτι ὁ ἄνθρ αὐτὸς ἦτο ἔντιμος καὶ ἕνεκα οἰκονομικῶν δυσχερειῶν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς ὑποθέσεις του. Ἡ λύπη τὴν ὁποίαν τῷ ἐπροξένει τοῦτο ἦτο ἡ ἀληθινὴ αἰτία τῆς ἀσθενείας του, καὶ δὲν θὰ ἤργει νὰ τὸν παρασύρῃ εἰς τὸν τάφον· τί ἠδύναντο νὰ κάμουν τὰ φάρμακα τοῦ ἰατροῦ ἐναντίον μιᾶς ἠθικῆς καταπτώσεως; Ὁ ἰατρὸς ἐπέστρεψε εἰς τὸν ἀσθενῆ του, τὸν ἐξήτασε καὶ εἶπε: «Νομίζω ὅτι ἡ συνταγὴ τῆς σήμερον θὰ εἶνε καλυτέρα ἀπὸ τὰς τελευταίας.»

Ὁ ἀσθενὴς ἐκίνησε περίλυπος τὴν κεφαλήν. Ὁ ἰατρὸς ἐκάθησεν εἰς τὴν τραπεζαρίαν καὶ ἄφησε ἀναχωρῶν τὴν ἀκόλουθον συνταγήν:

«Δυνάμει τοῦ παρόντος, λάβετε τριάκοντα χιλιόδας δραχμὰς παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου μου».

Ὁ ἀσθενὴς ἐθεραπεύθη.

Ὁ ἐλεήμων ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ δίδῃ μόνον εἰς τοὺς ζητοῦντας· ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκείνους οἵτινες δὲν τολμοῦν νὰ ζητήσουν.

M. Guyau *Λευκὸς Ἀετός*

ΧΑΡΑ—ΦΕΓΓΑΡΙ

Ἕνα παιδάκι, βλέποντας
τὸ γελαστὸ φεγγάρι,
ἀπάνω ἀπὸ τὴ στέγη του,
νὰ τοῦ γελᾷ μὲ χάρι,
Ἐνόμισ' ὅτι ἂν ἀναβῇ
πάνω στὰ κεραμίδια,
τὸ φεγγαράκι θἄπιανε
στὰ χέρια του τὰ ἴδια,

Μιὰ νύχτα ποὺ ὅλοι λείπανε
—ἀκόμα κ' ἡ ντάντά του—
παίρνει μιὰ σκάλα τὸ παιδί
κι' ἀμέσως τὴ δουλειά του:
Τὴν ἔστησε, ἀνέβηκε,
στὰ κεραμίδια φτάνει...
μὰ τὸ φεγγάρ' εἶνε ψηλὰ
καὶ τὸν ἀέρα πιάνει.

Μὲ τὸ φεγγάρι τἄπιαστο
πῶς ἡ χαρά μας μοιάζει!
Μόλις τὴν ἴδῃς ἀπὸ μακρυὰ
χαμογελᾷ μὲ νάζι,
Σὰν νὰ σοῦ λέει: «πιάσε με»
μὰ σὰν κοντά της φτάσῃς,
σοῦ φεύγει κι' ἔτσι δὲν μπορεῖς
ποτὲ σου νὰ τὴν πιάσῃς!

Νικητὴς τῆς Αὔριον

ΕΝΑ ΚΑΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

«*Ἡ πρόληψις δείχνει ἀδύνατο μυαλό*»

Μιὰ μέρα ὁ Κάτων, ὁ πιὸ συνετὸς ἄνθρωπος τῆς Ρώμης, ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψι ἑνὸς γείτονος χωριάτη, ὁ ὁποῖος φαινόταν κατατρομαγμένος.—«Περὶ τίνος πρόκειται; τὸν ρώτησε ἐκεῖνος ἀμέσως,—Ἀχ! ἔκαμε ὁ ἐπισκέπτης, γιὰ ἕνα πρᾶγμα πολὺ σοβαρό. Ἀπόψε νειρεύτηκα, ὅτι ἕνα ποντίκι ἔτρωγε ἕνα ἀπὸ τὰ παπούτσια μου. Σύ, Κάτων, ποὺ εἶσαι σοφός, ἐξήγησέ μου αὐτὸ τὸ ὄνειρο, 'γιὸ ὁποῖο ἐγὼ διαβάζω ἕνα γλήγορο κακό».

Ὁ Κάτων εἶχε μεγάλη ὄρεξι γιὰ γέλια, ἀλλὰ κρατήθηκε, πῆρε ἕνα σοβαρὸ ὕφος καὶ φάνηκε σὰν νὰ σκεπτότανε βαθειά, Ὕστερ' ἀπὸ λίγο, βλέποντας τὴν ἀγωνία τοῦ γείτονος: «Βεβαιώσου, τοῦ λέγει, ὅτι δὲν εἶνε σαὐτὸ μεγάλο κακό, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα θὰ γινότανε πολὺ σπουδαῖο ἂν... —Τελείωνε πρὸς Θεοῦ!..—Ἐὰν τὴν ἐρχομένη νύχτα, τὸ παπούτσι σου ἔτρωγε τὸ ποντίκι.»

Ὁ χωριάτης, ὅσον ἁπλοϊκὸς κι' ἂν ἦταν, κατάλαβε ὅτι ὁ Κάτων τὸν κοροϊδεύε, καὶ ἔφυγε συγχυσμένος καὶ φουρκισμένος γιὰ καλά.

(*Κατὰ τὸν Πλούταρχο*) *Φαιδρός*

ΤΟ ΝΑΠΟΛΕΟΝΙ ΤΟΥ ΕΒΡΑΙΟΥ

Ἕνας ἑβραῖος παραγγελιοδόχος, διερχόμενος ἀπὸ ἕνα χωρίον, εἶδε πρὸ μιᾶς οἰκίας μίαν γυναῖκα κλαίουσαν. Ζητήσας δὲ πληροφορίας περὶ τῆς λύπης της ἔμαθεν, ὅτι ἔκλαιγε, διότι δὲν εἶχε τὰ ἀναγκαῖα χρήματα πρὸς ταφὴν τοῦ ἀποθανόντος τέκνου της, ὁ δὲ ἱερεὺς δὲν ἤθελε χωρὶς πληρωμὴν νὰ τῆς χορηγήσῃ δελτίον ταφῆς καὶ νὰ ψάλῃ εὐχάς.—«Λάβε, τῆς εἶπε τότε ὁ Ἑβραῖος, αὐτὸ τὸ ναπολεόνι καὶ τρέχα νὰ πληρώσῃς τὸν παπᾶ, εἰπὲ του δέ, ὅτι ἕνας φτωχὸς Ἑβραῖος ἐφάνη εὐσπλαχνικώτερος αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ κρατήσῃ ὅσα δικαιοῦται νὰ πάρῃ. φέρε μου τὰ ὑπόλοιπα. Σὲ περιμένω.»

Μετὰ πάροδον ὀλίγης ὥρας, ἐπέστρεψεν ἡ φτωχὴ γυναῖκα, κρατοῦσα τὸ δελτίον τῆς ταφῆς, καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ναπολεονιοῦ, τὸ ὁποῖον δίδει εἰς τὸν Ἑβραῖον μὲ τὰς θερμάς της εὐχαριστίας.

Τότε ὁ Ἑβραῖος, λαβὼν ἐκ τοῦ ὑπολάπου τοῦ ναπολεονιοῦ ἓν πεντάδραχμον τῆς τὸ προσέφερεν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκείνη ἠρνεῖτο νὰ τὸ δεχθῇ, τῆς εἶπε:—«Λάβε το! Ἐγώ, ἀλήθεια, σὲ ἐβοήθησα νὰ θάψῃς τὸ τέκνον σου, ἀλλὰ ἐκέρδισα κῶρλα, διότι τὸ ναπολεόνι ἦτο ψεύτικο. Τὸ ἔκανα δὲ τοῦτο διὰ νὰ τιμωρήσω τὸν παπᾶ διὰ τὴν ἀσπλαχνίαν τόυ.»

(*Μετάφρασις*) *Ἀνοιξιάτικο Ἀεράκι*

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Ο ΑΛΛΟΣ

Ὁ στρατιώτης Κ... ἤθελε νὰ πάρῃ ἄδειαν δύο ἡμερῶν, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἦτο πολὺ φρόνιμος, ἦτο βέβαιος ὅτι δὲν θὰ τοῦ τὴν ἔδιδαν εὔκολα.

— Πρέπει νὰ προφασισθῶ ἕνα σοβαρὸ λόγο, ἐσκέφθη καὶ ἐπλησίασε τὸν λοχαγόν του ποὺ ἐπερνοῦσεν ἀπ' ἐκεῖ.

— Τί τρέχει; τὸν ἐρωτᾷ ὁ λοχαγός.

— Κύριε λοχαγέ, ζητῶ δύο ἡμερῶν ἄδειαν, διότι εἶνε ἄρρωστη ἡ μητέρα μου...

— Δὲν θὰ σοῦ δώσω ἄδειαν. Ἡ μητέρα σου μοῦ ἔγραψεν, ὅτι εἶνε καλά.

Ὁ στρατιώτης ἐχαρέτησε καὶ ἀπεμακρύνθη, σὰν δυσηρεστημένος. Αἴφνης σταματᾷ:

— Τί συμβαίνει; τὸν ἐρωτᾷ ὁ λοχαγός.

— Κύριε λοχαγέ, σᾶς καταγγέλλω, ὅτι εἰς τὸν λόχον μας ὑπάρχουν δύο ψεῦστες.

— Δύο; ποιοί;

— Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ εἶμαι ἐγώ· γιατὶ δὲν ἔχω μητέρα.

— Ὁ ἄλλος;

— . . . . . *Φάουστ*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ *διδάσκαλος*:—Τί γνωρίζεις περὶ τοῦ Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου;

Ὁ *μαθητὴς* (ἀπροσεκτῶν):—Εἶνε συνδρομητὴς τῆς «Διαπλάσεως» καὶ γράφει ὡραῖα εἰς τὴν Σ. Σ. Σ...

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Διαβολάκι τοῦ Ἀρσακείου

***

Ὁ *μπαμπᾶς*:—Τάκη, πάλι μοῦ κόβεις τὰ χαρτιὰ τοῦ γραφείου μου;

— *Τάκης*:—Μὴν ἀνησυχῇς, μπαμπᾶ, ἐγὼ κόβω μόνο τὰ γραμμένα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τσιλιβίδρα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

[Ἴδε Ὁδηγοῦ Κεφ. ΙΒ'.]

α'.) **Παίγνιον**

Ἐστάλη ἀπὸ τὴν Χρυσόφτερη Ἐλπίδα

	ΤΙ			ΤΙ	
ΣΕ	ΟΣ	ΛΑΣ	ΓΟΥ	ΓΟ	ΝΕ
	ΣΠΑ	Α	Ε	ΣΤΟΣ	
	ΚΑ	ΝΟΣ	ΤΟΣ	ΡΙ	
ΒΕ	ΑΥ	ΡΟΣ	ΡΩΝ	ΟΥ	ΒΗ
	ΑΙ			ΣΙ	

Νὰ συναρμολογηθοῦν αἱ συλλαβαὶ αὗται, ὥστε νὰ ποτελεσθοῦν τὰ ὀνόματα ἑπτὰ Ρωμαίων Αὐτοκρατόρων.

β'.) **Ἐπιγραφὴ** (Καθυστερήσασα)

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νικητοῦ τῆς Αὔριον

Α Ι Λ Ι Ρ Π Α Τ Ω Ρ Π
Υ Ο Ν Ω Ρ Χ Ο Π Α Ι Κ

[Ὅποιος τὸ λύσῃ, νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ γραφεῖον τῆς Διαπλάσεως νὰ πάρῃ ὡς δῶρόν μου ἕνα τόμον τῶν 8 δραχμῶν.]

γ'.) **Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς**

Enigme

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Γερμανόπαιδος

Je suis, mon cher lecteur,
tout au bout de ta main;
Je commence la nuit,
je finis le matin.

Δήλωσις: Αἱ λύσεις—ὁσωνδήποτε ζητημάτων τοῦ αὐτοῦ φυλλαδίου,—συνοδεύονται ἀπαραιτήτως ὑπὸ ἑνὸς μόνον δεκαλέπτου καθαροῦ γραμματοσήμου.

Λύσεις τοῦ 26ου φύλλου

α'.) Ἄραχθος, Θύαμις, Ἄθος.—γ'.) Experience passe science.

β'. Σ Α Ρ Α
Α Δ Α Μ
Ρ Α Κ Η
Α Μ Η Ν

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Ἀθῆναι, 38, ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 6ην Ἰουνίου 1917.

Η ΑΡΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

Λοιπὸν ὁ ἀποκλεισμὸς ἐλθόν! Τώρα πλέον—τί χαρά!—εἰμπορῶ νὰ ἐπικοινωνῶ μὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς φίλους μου. Καὶ λέγω σχεδόν, διότι ὑπάρχουν ἀκόμη συνδρομηταί, εἰς τὰ ἐμπόλεμα μέρη (Τουρκία, Ρωσσία Ρουμανία, Βουλγαρία κτλ.) ὅπου τὸ φύλλον δὲν εἰμπορεῖ νὰ πηγαίνῃ, οὔτε θὰ εἰμπορέσῃ, ἂν δὲν τελειώσῃ ὁ πόλεμος. Καὶ εἶνε καὶ αὐτοὶ ὄχι ὀλίγοι. Ἡ ἄρσις τοῦ ἀποκλεισμοῦ μοῦ ἀπελευθερώνει σήμερα ἕνα πολὺ μεγάλο μέρος τοῦ ἐδάφους μου καὶ αὐτὸ εἶνε βέβαια σημαντικὴ ἀνακούφισις. Ἀναπνέω! Ἔσπευσα νὰ στείλω ὅλα τὰ φυλλάδια πρὸς τοὺς ἀπαλειμένους εἰς τώρα φίλους μου καὶ τοὺς στέλνω μὲ τὸ σημερινὸν τοὺς ἐγκαρδίους μηνυτικοὺς χαιρετισμούς μου.

Εἶνε ἀρά γε ἀνάγκη νὰ τοὺς ὑποδείξω, νὰ τοὺς ὑπενθυμίσω καὶ τὸ χρέος των; Τὸ γνωρίζουν, καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ τὸ ἐκτελέσουν τὸ ταχύτερον. Καὶ πρῶτα-πρῶτα θὰ μοῦ στείλουν τὴν συνδρομὴν τοῦ 1917, ὅσοι δὲν ἐπρόφθασαν νὰ τὸ κάμουν πρὸ τοῦ ἀποκλεισμοῦ. Ἔπειτα θὰ ξεσφάψουν ὅλοι μὲ ὅλον τὸν ζῆλον καὶ τὴν φροντιστηριότητά των. Ἂς μάθουν, ὅτι οἱ φίλοι μου τῆς Ἠπειρωτικῆς Παλ. Ἑλλάδος, οἱ μόνοι μὲ τοὺς ὁποίους ἐπεκοινωνοῦσα κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἀποκλεισμοῦ, ἔκαμαν τὸ χρέος των λαμπρά. Μ' ἕνα ζωηρότατον ξεσπάθωμα, αὐτοὶ μὲ διετήησαν τοὺς ἐξ αὐτοῦς μῆνας. Τώρα πρέπει νὰ μὲ διατηρήσουν καὶ οἱ ἄλλοι. «Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε». Χωρὶς νὰ παύσουν τὴν ἐργασίαν οἱ ἐδῶ,—διότι καὶ αὐτὴ χρειάζεται ἀκόμη,—ἂς τὴν ἀρχίσουν οἱ ἐκεῖ. Ἔτσι θὰ τὰ βγάλω πέρα ὡς τὸ τέλος τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ ἔτους ποῦ νὰ μὴ μᾶς δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ ἰδοῦμε ὄμματον εἰς τὴν ζωήν μας;! Ἀλλὰ πάλι, ἄ; λέμε δόξα σοι ὁ Θεὸς καὶ μὴ χειρότερα...

Ὁ *Ἑλληνικὸς Παῖς* μοῦ γράφει: Ἐπειδὴ βλέπω ὅτι τὰ ξεσπάθωμά μου ἀπαντηγάνει, δικά τὸν λόγον ὅτι οἱ πρός οὗς ἀπευθύνομαι εἶνε ἤδη συνδρομηταί σου, σοῦ στέλνω 8 δραχμάς, διὰ νὰνανεώσω τὴν συνδρομήν μου τοῦ 1918, καὶ διέρας 7 διὰ νὰ μοῦ στείλῃς τὸν τόμον τοῦ 1900. Δὲν ξέρω ἂν αὐτὸ ποῦ κάνω. σὲ ἀνεκουφίζῃ...» Καὶ πολὺ μάλιστα, ἀγαπητέ μου! Μακάρι νὰ τὸ ἔκαμναν ὅλοι, ἅπως τὸ ἐκάματε ὦ; τώρα σύ, ὁ Γ. Χ. Πουλάκος, ἡ Ἰωάννα Χ. Πουλάκου καὶ κάμποσοι ἄλλοι.

Γενναία Μελισσουργιώτισσα, εἶδες ὅτι αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον σαῦ ἐνεκρίθη. Τὸ γραμματάκι σου μοῦ ἄρεσε πολὺ καὶ περιμένω ἀνυπομόνως καὶ ἄλλα. Λυποῦμαι μόνον ποῦ ἐνῶ τόσα χρόνια εἶσαι «μία ἐκ τῶν ἐπιμελεστέρων συνδρομητριῶν μου», τώρα μόλις ἀπεφάσισες νὰ φανῇς. Ἐ! κάλλιο ἀργά, παρὰ ποτέ.

Ἡ *Μπομπότα* μοῦ γράφει: «Δὲν μπορεῖς νὰ φανταισθῇς τὴν χαράν μου διὰ τὸ σημερινὸν φυλλάδιον! Θεώρεις διατί; Διότι ἔχω διαβάσῃ τὸ ὡραῖο μυθιστόρημα τοῦ Βερν *20,000 λεύγαι ὑπὸ τὴν θάλασσαν* καὶ βλέπω εἰς τὴν ἀνατίναξιν τοῦ Τῶπ καὶ εἰς τὸν φόνον τοῦ λαμαντιτοῦ τὸ δακτυλάκι... τοῦ πλοιάρχου Νέμου. Φαντάζομαι λοιπὸν τί ἔξοχος θὰ εἶνε αὐτὴ ἡ *Μυστηριώδης Νῆσος* ὡς τὸ τέλος! Ἀλλὰ ἠμπορεῖ νὰ εἶνε ἄσχημη, ἀφοῦ τὴν δημοσιεύῃ ἡ Διάπλασις;»

Διὰ τὴν ἄραν τοῦ ἀποκλεισμοῦ, κι' *Δοξασμένοι* Ἀθῆναι μοῦ γράφουν: «...Δὲν σᾶς φαίνεται ὅτι σὲ Ἑλλάδα μεγάλη καὶ ἰσχυρὴ, πηγαίνει καὶ Διάπλασις ἰσχυρὴ καὶ μεγάλη;.. Χάρηκα πολὺ ποῦ εἶδα, πῶς ἄρχισες τὰ παλιὰ ἐκεῖνα, τοὺς ὡραίους Διαγωνισμοὺς τῶν ξένων γλωσσῶν, κτλ. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι τώρα ποῦ ἐνώθηκαν αἱ δυὸ χῶρες σὲ μιά, τώρα καὶ σύ, μὲ τὴ βοήθεια πρῶτα τοῦ Καλοῦ Θεοῦ καὶ ἔπειτα μὲ τὴν ἀφοσίωσι καὶ τὴν ἀγάπη τῶν παιδιῶν σου, τῶν φίλων σου, θὰ πάρῃς δύναμι καὶ θὰ βαδίσῃς γενναῖα στὸν προορισμό σου...»

Πρῶτο - πρῶτο τὸ *Ναυάκι τοῦ Αἰγαίου* μοῦ γράφει ὅτι τὸ νέον μυθιστόρημα «Ἔξω ἀπ' τὴ φωλιά» τοῦ ἄρεσε πολύ. Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ὅλοι οἱ φίλοι μου εἶνε μὲ τὴν γνώμη του. Τὸ νέον μας μυθιστόρημα αἰχμαλωτίζει ἐξ ἀρχῆς τὸν ἀναγνώστη.

Ἔλαβα, *Ἀγριόπαπια*, κ' τύχαριστῶ. Πολὺ μοῦ ἄρεσε ἡ περιγραφὴ τοῦ νυκτερινοῦ σου ταξειδιοῦ εἰς Ὀρωπόν, ὅπου ἐπῆγες μὲ αὐτοκίνητον οἰκογενειακῶς, διὰ νὰ παραστῇς εἰς τὴν ἀνεχώρησιν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Ἔγραψες μιὰ πολὺ ὡμορφη σελίδα. Τὸ *φεγγάρι*, ἡ ρόδινη αὐγή, ἡ μαυρίλα τοῦ καμένου δάσους, τὸ ὅραμα τῆς Σφακηρίας, τί ζωηρὰ καὶ καλὰ ἀποδομένα! ἐντυπώσεις!

Ὁ *Γερμανόπαις* μοῦ γράφει: «Πόσο διδακτικὸ γιὰ τὰ παιδιὰ τὸ γερμανικὸ διηγηματάκι τοῦ Διαγωνισμοῦ! Θἄξιζε νὰ τὸ διαβάζουν καθεμέρα. νὰ τὸ μάθουν ἀπέξω, γιὰ νὰ παύσῃ αὐτὸ τὸ ἄγριο κυνῆγι μὲ τὰ λάστιχα καὶ μὲ τὴς πέτρες τῶν πουλιῶν. Τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου στὸν Β. Κῆπο, στὸ Ζάπειον. Τί φρίκη, τί κακία! Τί θὰ καταλάβῃ νὰ σκοτώσῃ κανεὶς ἕνα πουλί, ἐνῷ αὐτό, μὲ τὸ τραγοῦδί του,διασκεδάζει τὴς πίκρες καὶ λὲς πῶς δίνει θάρρος στὸν ἄνθρωπο; Ὁ χωρικὸς ἐπιτέλους ἐπῆγε νὰ κόψῃ τριφύλλι. Ἀλλὰ πόσα παιδιὰ καταστρέφουν φωλιὲς ἔτσι, γιὰ τὸ τίποτα; μόνο γιὰ νὰ ἔχουν τὴν ἄγρια εὐχαρίστησι νὰ βλέπουν τὴν μητέρα νὰ φωνάζῃ θλιβερά!..»

Ἐνθουσιασμένοι μὲ τὸ καινούργιο μου μυθιστόρημα, μοῦ γράφουν ἀκόμη ἡ *Μεσσηνιακὴ Ἀκτή*, τὸ *Σπαθὶ τοῦ Κωνσταντίνου*, ἡ *Φωτεινὴ Σάνερη*, ὁ *Οὐράνιος Θόλος*, ὁ *Δάφνης Στέφανος*, τὸ *Ἑλληνικὸν Πνεῦμα*, ἡ *Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου*.

Γράφε μου καὶ μὴ σὲ μέλῃ, *Ἑλληνικὸν Χῶμα*, ἂν δὲν εἶσαι δυνατὸς στὰ Ἑλληνικὰ καὶ ἂν κάνῃς ὀρθογραφικὰ λάθη. Ἴσα-ἴσα γι' αὐτὸ πρέπει νὰ γράφῃς, γιὰ νὰ συνειθίσῃς. Μόνο θὰ σὲ παρακαλέσω καθαρώτερα. Αὐτὸ μπορεῖς. Δὲν χρειάζεται γραμματικὴ καὶ λεξικό, διὰ νὰ κάνῃ κανεὶς τὰ γράμματά του στρογγυλά, εὐκαιρίαν νὰ γράφῃς.

Σύ, *Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου*, γράφεις πάντα πολὺ εὐκάιρα, ὥστε εἴτε πλαγιὰ εἶνε ἡ γραφή σου εἴτε ὀρθή, τὸ ἴδιο μοῦ κάνει. Ναί, εἰς τὸ διάστημα τῆς Α' ἐξαμηνίας, ἀπὸ τὰ βραβεῖα τῶν Ἑβδ. Διαγωνισμῶν, ἐνεγράφησαν 73 τρίμηνοι συνδρομηταί. Ἂς ἐλπίσωμεν, ὅτι τὴν Β' ἐξαμηνίαν, οἱ λύται θὰ εἶνε περισσότεροι καὶ θὰ εἰμπορέσω νὰ ἐγγράψω διπλασίους.

Εἶδα τὰ παιχνίδια ποῦ κάνετε στὰ μπάνια, *Ἄρη*, ἀλλὰ νωρὶς ἀρχίσατε. γιατὶ δὲν ἔστρωσαν ἀκόμη οἱ καιροί. Διὰ τὸ Σῆμα δὲν ἔγραψα φέτος εἰς τὸν Ὁδηγόν, ἐπειδὴ ἐξηντλήθη καὶ σκοπεύω νὰ κάμω κεινούργιο.

Χαίρω, *Ναπολέον Α'*, ποῦ ἀπεφάσισες νὰ μοῦ γράφῃς. «Νὰ μὴ διπλώνεται ὁ συνήθης χάρτης γραφῆς», ἐννοῶ νὰ γίνεται τετράδιον μεγάλου σχήματος, τὸ ὁποῖον προτιμῶ. Ἂν τὸν διπλώσῃ κανεὶς εἰς δύο, θὰ κάμῃ βέβαια τετράδιον μικρότερον. Οἱ περισσότεροι ὅμως μοῦ γράφουν τὰς Ἀσκήσεις των εἰς μεγάλα τετράδια, ποῦ ἔχουν περίπου τὸ σχῆμα τοῦ φύλλου τῆς Διαπλάσεως. Κ' ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐργασίαν μ' εὐκολύνει ἡ ὁμοιομορφία, εἶπα ὅλα τὰ τετράδια τῶν Ἀσκήσεων νὰ εἶνε ἔτσι μεγάλα. Ἐννόησες;

Σωστό, *Ἑλληνικὴ Αἴγλη*· δὲν κάνει νὰ παραφορτώνῃ κανεὶς τὸ νοῦ του μ' ἐντυπώσεις, ὅπως τὸ στομάχι του μὲ φαγιά. Γι' αὐτὸ θὰ σοῦ συνιστοῦσα γιὰ κάμποσο καιρό, νὰ μένῃς περισσότερο στὸ σπίτι, στὴν ἡσυχία σου, ὥστε τὰ νέα γιὰ σὲ καὶ περίεργα τῶν Ἀθηνῶν νὰ τὰ βλέπῃς λίγο - λίγο. Ἂς εἶνε ὅμως ἔτσι ἡ ἀλλοιώς γρήγορα θὰ συνειθίσῃς καὶ θὰ σοῦ περάσῃ αὐτὴ ἡ παραζάλη, πολὺ φυσικὴ γιὰ ἕνα κορίτσι ποῦ ἀπὸ τὴν ἡσυχία τῆς μικρᾶς πόλεως καὶ τοῦ χωριοῦ, βρέθηκε στὴν τύρβη καὶ τὰν θόρυβο τῶν Ἀθηνῶν.

Δὲν μπόρεσα νὰ μαντεύσω, *Ἄθω*, τί θὰ μοῦ στείλῃς μὲ τὸ ἄλλο γράμμα καὶ τὸ περιμένω ἡ-νυπομόνως. Καὶ ἄλλα ποιήματά σου ἐνεκρίθησαν, ἀλλὰ δὲν ἐκληρώθησαν. Ἐχω, βλέπεις, τόσον πολλά, ὥστε... κατώρθωσε νὰ παραπονῆται πῶς δὲν τοῦ δημοσιεύω καὶ αὐτὸς ὁ *Νικητὴς τῆς Αὔριον!*

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλαβα τὰ ἑξῆς: «Τὸ ἀνώνυμον γράμμα».—«Ἀνέκδοτον». —«Ἐκεῖ».—«Τραγοῦδι τῆς Ἀευτεριᾶς».—«Ἡ πατρίς».—«Παιδικὴ Θεοφοβία».—«Τρεχούμενα νερά». —«Φτερουγίσματα». —«Τὰ ροδάκινα».—«Τῶν πεθαμένων ἡ ἡμέρα».—«Ἐμίσησα».—«Σ' ἕνα ἄγγελον τῆς Ἀναστάσεως».—«Στροφές».—«Λευκὲς Νύκτες».—Παιδικὰ Πνεύματα καὶ διάφορα διὰ τοὺς Ἑβδ. Διαγωνισμούς.

Κριτικὴ τῆς προηγουμένης Σελίδος: «Ἀνοιξις». Κοινὰ ἀλλὰ ἁβρὰ τετραστιχάκια. Τὸ τρίτον εἶνε τὸ καλλίτερον.—«Τὸ Σχολεῖο». Πολὺ καλή ἡ μετάφρασις ἀλλὰ πολὺ ὡραιότερο βέβαια τὸ κομμάτι. Καὶ ἄλλοτε, πρὸ ἐτῶν, ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Διάπλασιν. Ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶνε τόσο ὡραῖον, τὸ ἐξαναδημοσίευσα μὲ τὴν νέαν

μετάφρασιν, νὰ τὸ διαβάσουν καὶ τὰ σημερινὰ παιδιά.—«Τὰ δυὸ γατάκια». Ἀτεχνες κάποιες στροφές. Αὐτὰ πρέπει νὰ λέγωνται πιὸ σύντομα, πιὸ γοργά, πιὸ δεμένα. Ἔξαφνα οἱ δαράντα στίχοι μποροῦσε νὰ ἦταν μόνο εἴκοσι· καὶ τὸ διηγηματάκι θὰ ἐκέρδιζε πολύ.—«Στοχασμοί». Ὡμορφοι κ' οἱ δυό. Προτιμῶ τὸν πρῶτο. Εἶνε μιὰ νέα ποικιλία τῆς κοινῆς παραβολῆς τοῦ Κύματος καὶ τοῦ Βράχου, —«Σκέψεις». Τὸ εἴπαμε κι' ἄλλοτε: Ἡ *Ἑλληνικὴ Ἀλγλη* σκέπτεται. Σκέπτεται πολύ. Ἴσως τὸ ἐλάττωμά της εἶνε ὅτι παρασκέπτεται καὶ πύλλὲς φορὲς βασανίζεται ἄδικα. Γιὰ νὰ βρῇ ἐκεῖνο, ποῦ πολλοὶ ἄλλοι τὸ βρῆκαν ἤδη καὶ τὸ ἔχουν ἕτοιμο στὴ διάθεσί της. Ἂς γράφῃ διηγηματάκια σὰν τὸ σημερινό, διὰ τὸ ὁποῖον θὰ τὰ ποῦμε μεθαύριον.—«Πεθαμένη Φιλία». Καλό, ἀλλὰ πολὺ ρωμαντικό. Δὲν εἶνε τῆς ἐποχῆς μας αὐτὸ τὸ εἶδος. Σήμερα γράφουν πιὸ πεζά.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 1. Τὰ ἐγκεκριμένα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1917. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς Ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ κ. εἰς Κορίτσια.

Νέα ψευδώνυμα: *Ἰνδὴ Πριγκίπισσα*, κ. (ΙΖ). *Νηρηΐς τοῦ Εὔρώτα*, κ. (ΠΑ).

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μικρὰ Μυστικὰ ἐπιθυμοῦν νὰνταλλάξουν: *Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν* (0) μὲ *Χρυσόφτερην Ἐλπίδα, Ὀλυμπιονίκην, Γυθειωτάκι*·—τὸ *Ἑλληνικὸν Πνεῦμα* (0) μὲ *Αὐτοκράτειραν τοῦ Βυζαντίου, Ἥρωα τῆς Γραβιᾶς, Σκλαβωμένην Ἑλληνοπούλαν*·—ὁ *Ἥρως Βελισσαρίου* (0) μὲ *Μουρίζ, Παγκόσμιο Ὄνειρο, Δοξασμένας Ἀθήνας, Ἄλκην, Δοξασμένον Ρῆγον, Πειρακτήριον, Μονάκριβην*·—ἡ *13η Μαΐου 1915* (0) μὲ *Μουσηγέτην, Ἀπόλλωνα, «Ἐν* καὶ *Ἀρκαδικὴν Ἄρτεμιν.*

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Δοῦκα τῆς Ἠπείρου* (ὡραία ἡ ἐπιστολή σου, εὐχαριστῶ διὰ τὸ ξεσπάθωμα·) *Δούκισσαν* (μὴ μὲ ξεχνᾶς στὴ δροσερή σου Κηφισσιά·) *Κωνστ. Γ. Γυφτ.* (ἔχει καλῶς·) *Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα* (περαστικά σου... ἡ τεμπελιά·) *Νίκην* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· καλῶς νὰ ἔλθῃς, σὲ παρημένο·) *Νυκτολούλουδο* (εὐχαριστῶ διὰ τὸ ξεσπάθωμα· ὁ τόμος τοῦ 1896 ἔχει τὸν Καίσαρα Κασκαμπέλ» καὶ τὸν «Ὀρφανὸν τῆς Ὀρλεάνης» χαριτωμένα μυθιστορήματα·) *Σεπεσμένον Λόρδον* (εὐχομαι, εἴθε· φαντάζομαι ὅμως καὶ τὸ καμάρι σου, τώρα ποῦ εἶσαι ὁ μόνος ἄντρας μέσα στὸ σπίτι,—ἄνδρας 13 ἐτῶν!) *Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς* (σὲ συγχαίρω διὰ τὰς ἐξετάσεις·) *Δημ. Σ. Μπερδ.* (μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ παραβῶ τὸν ἰσχύοντα κανονισμόν· ἂν τροποποιηθῇ τὸ νέον ἔτος, μάλιστα·) *Μεσσηνιακὴν Ἀκτὴν* (ἔκαμες καλά· εὐχαριστῶ δι' ὅσα γράφεις·) *Νικητὴν τῆς Ἄδριον* (περαστικὰ ἡ ἀδιαθεσία· ἐλπίζω ὅτι εἶνε ἄσχετη μὲ τὰ παράπονά σου·) *Π. Γ. Φ.* (σοῦ ἐστάλη δελτάριον·) *Πατρινὸ Διαβολάκι* (ἐλήφθη μὲ τὴν δευτέραν ἐπιστολήν σου·) *Σπ. Κόλ.* (ἐλήφθη·) *Ἐγγλεζάκι, Μαρίδαν τοῦ Φαλήρου, Χάωνα, Βάσον Ἐλπίδα κτλ. κτλ.*

Κ. Κρωντ., *Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες, Χρυσόφτερην Ἐλπίδα, Δ. Ι. Π., Κάρλ. Ε. Ο., Ἑλληνόπουλο, Κωνστ. Δ. Ἐλευθ.*, *Ἀφρισμένο Κῦμα, Βαρβαρομάχον Ἑλλάδα* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ.)

Ναυτάκι τῆς Κύμης, Ἴρδα, Γέρω - Δήμον, (ἔστειλα· εὐχαριστῶ διὰ τὸ ξεσπάθωμα.)

ΝΕΟΣ Τιμοκατάλογος
Καταργῶν πάντα προηγούμενον

23 ΤΟΜΟΙ 23
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ
ΤΗΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1894—1916)

3 *Τόμοι:* τῶν ἐτῶν *1894, 1895, 1896* ἕκαστος ἄδετ. δρ.3—Χρυσόδ. δ. 6.

9 *Τόμοι:* τῶν ἐτῶν *1897* ἕως *1905* ἕκαστος ἄδετ. δ. 7—Χρυσόδ. δ. 10.

11 *Τόμοι: τῶν ἐτῶν 1906* ἕως *1916.* ἕκαστ. ἄδετ. δρ. 8.—Χρυσ. δ. 11.

Αἱ ἄνω τιμαὶ εἶνε διὰ τοὺς παραλαμβάνοντας τοὺς τόμους ἐκ τοῦ Γραφείου μας. Οἱ παραγγέλλοντες νὰ σταλοῦν ταχυδρομικῶς, πρέπει νὰ προσθέτουν διὰ ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου λεπτὰ 50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρ. 1,50 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συνέχεια τοῦ 164 Διαγωνισμοῦ Λύσεων Ἀπριλλίου — Ἰουλίου.

Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 3ης Σεπτεμβρίου

366. Λεξίγριφος

Υἱός τοῦ Νῶε. Ἂν τοῦ προσθέσῃς,
Αὐτά μου, χρόνια ἑκατό,
Ἄλλον Ἑβραίου πατριάρχου
Υἱὸν θὰ κάμῃς στὸ λεπτό.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Διψιττοντος Ἀστέρος

367. Συλλαβόγριφος

Ἑνώνει γράμμα Γκλλικὸ
Μὲ κάποιο βεβαιωτικό,
Μὲ μιὰν ἀντωνυμία
Καὶ μ' ἕνα γράμμα Ἑλληνικό·
Κ' εὐθὺς στὴν Ἰταλία
Κάνεις ὡραία πόλι
Ποῦ τὴν θαυμάζουν ὅλοι.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Θαλασσοπούλι τοῦ Στόλου

368. Στοιχειόγριφος

Πτηνοῦ παροιμιώδους;
Ἓν γράμμ' ἂν ἀφαιρέσῃς,
Τὰ χέρια τῶν κακούργων
Σφικτὰ μπορεῖς νὰ δέσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μαργαρίτας τοῦ Ἀγροῦ

369. Μεταγραμματισμ. μετὰ Ἰονογρίφου

Εἶμαι νῆσος τοῦ Αἰγαίου·
Ἂν τὴν μέσην μου ἀλλάξῃς
Καὶ τὸν τόνον καταιβάσῃς,
Θὰ μὲ κάμῃς τροφὴν ζώων
Καὶ μεγάλω· θὰ θαυμάσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Δάφνης Στεφάνου

370. Συλλαβικὸς Ἀστήρ

* * * Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι
* * * διὰ συλλαβῶν οὕτως, ὥστε νὰ-
* * O * * ναγινώσκωνται: δριζοντίως ἄ-
* * * γριον ζῶον κυνηγούμενον· καθέ-
* * * τως πόλις τῆς Ἰταλίας· δριζοντίως δὲ ἐπίθετον βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων καὶ περιώνυμος Ρωμαῖος στρατηγός.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἰδεώδους Ἑλλάδος

371—375. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων, δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις:

πλέω, καίω, πίπτω, φακός, στόλος.

Ἐστάλη ὑπὸ Δ. Κ. Δελαδώνου

376—380. Λογοπαίγνια

1.—Ποῖον δένδρον εἶνε μικρότερον τῶν ἄλλων.
2.—Πόσα σύμφωνα ἔχει ἡ Ἐσπεράντο;
3.—Ποία λέξις προσκαλεῖ τὸ τυρί;
4.—Ποῖος ὠκεανὸς δὲν θέλει τὸν πόλεμον.
5.—Ποία λέξις ἀρχίζει ἀπὸ χί, ἐνῷ δὲν ἀρχίζει;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος

381. Μεσοστιχίς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Κράτος τῆς Εὐρώπης.

1, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 2, Πέλαγος τῆς Ἑλλάδος. 3, Γεωμετρικὸν σχῆμα. 4, Σεφαρδὸς Καρχηδόνιος. 5, Βασίλισσα τῆς Τροίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κενταύρου

382. Φωνηεντόλιπον

Δλτς - πρφνς - πντ - πνσμνς

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀγνώστου

383. Γρῖφος

	ὡς		ἄ;		συνέχει
ὡ;	ἄ;	ὡ;	ἄς	ἄς	ἀρθρίτης
ὡ;		ὡ;	ἄς	ἄς	εἶνε λινὸ γαστρικὴ
	ὡ;		ἄ;		ἐμφλοιέπιον

Ἐστάλη ὑπὸ Στεφ. Ι. Μακρυμιχάλου

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ 10ου φύλλου

116. Διάκονος (διά, κῶνος.)—117. Κύβηκύτος.—118. Παῦλος - αὐλός.

119.
Ε
Ε Σ Ω
Α Ε Τ Ο Σ
Δ Ο Υ Ι Ν Α Σ
Ν Α Υ Π Α Κ Τ Ι Α

Πελίας - Πλιάς.—121. *Μὴ τὰ ἄλλα τὰ βέλτιστα.* (Ἡ ἀπόγνωσις κατὰ σπήλα; ἐκ τῶν κάτω.)—122 - 126. Διὰ τοῦ Π: *βολή, διαπόρησις, αὐλή, βοή, ροή.*—127.—ΠΕΡΣΕΥΣ (ΣαΠρώ; ΑἰνΕίας; ΣύΡος; ἈλκΣτιλώμ, ΣθΕνώ, ΠόλΥδος, ΤιΣων.)—128. Πολλὰ λόγια, πολλὰ φάμματα.—129. Οὐδὲν *τῆς πατρίδος φίλτερον* (οὐδ' ἐν τ' - εἰς πι τρι - ὁ ὡς φιλτ ἔρ ὄν.)

ΟΙ ΛΥΤΑΙ

ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
δσων αἱ λύσεις, ἀδιακρίτως φυλλάδιον ἐλήφθησαν ἀπὸ 31 Μαΐου—6 Ἰουνίου.

ΑΘΗΝΩΝ: Ὁδοιπόρος, Φούλα Ν. Σκιαδοπούλου, Δημ. Ι. Ἀντωνίου, Γ. Ε. Ὄλσεν, Ν. Μπαστουνόπουλος, Ἠλίας Ν. Βουτέρας, Μ. Βουτέρης, Καλλικάντζαρος, Ι. Δ. Ζήσιμος, Δ. Χατζόπουλος, Γ. Ἀλ. Κοκκώνης, Ι. Γ. Παπαγεωργόπουλος, Γεωμανόσατις, Μαρίνα Δ. Ἀλεξάκη, Δ. Π. Μιχαήλ, Παιδική Χαρά, Θ. Γιαννουλόπουλος.

ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ: Γ. Μ. Χατζημάρκου.

ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ: Ι. Π. Φούτρης, Μεγάλη Π. Ἀντωνάτου, Θ. Η. Ἀντωνάτος.

ΓΥΘΕΙΟΥ: Ι. Π. Μπουτσιαράκος.

ΚΑΠΑΝΔΡΙΤΙΟΥ: Ἀρ. Σακελλαρίου, Π. Γ. Φούφας.

ΛΑΥΡΕΙΟΥ: Σ. Σηλυσστάκ.

ΛΙΜΝΗΣ: Κ. Γυφτόδημος, Καίτη Γυφτοῦ μου, Μ. Γυφτόδημος, Εὐάγ. Γυφτόδημος, Θ. Γυφτόδημος, Θ. Ρουσόδημος.

ΝΑΥΠΛΙΟΥ: Γ. Σ. Καμπίτης.

ΠΑΤΡΩΝ: Γ. Στεφανόπουλος, Βιβὴ Γ. Στεφανοπούλου, Γ. Δαρίτσης, Βάσω Οἰκονομοπούλου, Μ. Οἰκονομόπουλος, Ν. Σαγιᾶς, Ἰωάννα Σαγιᾶ, Ἰουλία Σπηλιωτοπούλου, Ἀμαλία Κανελλοπούλου, Κ. Κανελλόπουλος, Μελισσένη Βλάχου, Ἀγγ. Σπηλιωτόπουλος, Ν. Μοσκοβάτης, Τζώνης Τσιλιτήρας, Ὄλγα Ν. Μπαρλογιάννη.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Κ. Ναθαναήλ, Π. Κ. Κοῦρταλης, Ἀγγελική Θ. Πανάγου, Π. Π. Χρυσοβέλης, Ι. Ε. Ἀρβάμης.

ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ: Β. Κατσουράκης.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Ὅλων τῶν ἀνωτέρω τὰ ὀνόματα ἐτέθησαν εἰς τὴν κληρωτίδα καὶ ἐκληρώθησαν οἱ ἑξῆς δύο: ΦΟΥΛΑ Ν. ΣΠΥΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ἐν Ἀθήναις καὶ Κ. ΝΑΘΑΝΑΗΛ ἐν Πειραιεῖ οἱ ἀποῖοι ἐγράφησαν διὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ 1ης Ἰουλίου.